Dziś w numerze dodatek: SPORT i KULTURA FIZYCZNA

Dzień Pomorski

Poniedziałek, 8 lipca 1935 - Nr. 155 - Cena 15 gr
(Pismo wychodzi w dniu datowania)

10 stron
Rok VII

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ BYDGOSKI - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA GDAŃSKA - GAZETA MORSKA
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA - DZIEŃ CIECHOCINSKI

Redakcja i Administracja: Toruń, ul. Bydgoska 56. — Telefony redakcyjne: 10-91 ogólny (czynny w dzień i w nocy), 10-92 sekretarz redakcji, 10-93 redaktor naczelny. Telefony administracyjne: 10-94 biuro administracji, 10-95 kierownik administracji, 17-48 filja miejska administracji. Filja administracji: Królowej Jadwigi nr. 12/14, wejście od ul. Małe Garbary nr. 2. — Konto czekowe P. K. O. 160-315.

Zagroda na historycznej racławickiej ziemi w darze premjerowi Sławkowi

Piękny wyraz hołdu ludu polskiego zwierzchnikowi Rządu Rzplitej

Racławice 7. 7. (PAT). Dziś w Racławicach odbyła się podniosła uroczystość **przekazania p. premjerowi Waleremu Sławkowi zagrody, ufundowanej przez grupę ludową posłów i senatorów B. B. W. R.** Premjer Sławek wraz z towarzyszącemi mu osobami wicemarszałkiem Senatu **Bojko**, wicemarszałkiem Sejmu **Carem**, wicewojewodą **Dziadoszem**, senatorami i posłami BBWR. przybył dziś nad ranem do Miechowa. O godz. 9 rano p. premjer w otoczeniu banderji Krakusów udał się samochodem **do Racławic**.

Tu powitał p. premjera wójt racławicki **Manterys** oraz jeden z gospodarzy, który wręczył P. Premjerowi **ryngraf Matki Boskiej Częstochowskiej z napisem na odwrocie: „Lud racławicki współobywatelowi pułkownikowi Waleremu Sławkowi na pamiątkę"**. Przekazanie zagrody p. premjerowi nastąpiło na uroczystem **poświęceniu racławickiej rady gminnej**. Rada nadała p. premjerowi tytuł **honorowego obywatela Racławic** oraz uchwaliła zwolnić go wszelkich osobistych świadczeń na rzecz gromady z tytułu posiadanej zagrody.

Po nabożeństwie p. premjer Sławek w otoczeniu banderji Krakusów i tłumów publiczności udał się do zagrody, którą poświęcił miejscowy proboszcz **ks. Głowacki**. Przed zagrodą wygłosił przemówienie imieniem chłopstwa racławickiego **poseł Kielak**.

Na przemówienie to p. premjer odpowiedział w serdecznych słowach.

Po zakończeniu aktu przekazania zagrody p. Premjer przyjął **defiladę organizacyj przysposobienia wojskowego, straży pożarnej i stowarzyszenia rolniczego**. Korowód zamykali **kosynierzy racławiccy**. W uroczystości oprócz niezliczonych delegacyj z całego powiatu miechowskiego i sąsiednich powiatów, brały udział również delegacje z Zagłębia Dąbrowskiego, a nawet Łowickiego. Przybyli także prezesi wszystkich kół i rad powiatowych BBWR. z całego województwa.

Po defiladzie p. premjer podejmował w zagrodzie delegacje zarządów miejskich i wiejskich z całego powiatu. Uroczystość zakończył obiad, wydany w gmachu resursy obywatelskiej po powrocie z Racławic. W godzinach wieczornych **p. Premjer wyjechał pociągiem do Warszawy** z uczestnikami uroczystości.

Kontrtorpedowce polskie „Burza" i „Wicher" z wizytą w Finlandji

Gdynia, 7. 7. (PAT.) Ubiegłej nocy nasze kontrtorpedowce „Burza" i „Wicher" pod dowództwem komandora Majewskiego opuściły port gdyński, udając się z wizytą do Helsingforsu.

Helsingfors 7. 7. (PAT). Dziś rano do portu w Helsingforsie zawinęły kontrtorpedowce polskie „Burza" i „Wicher". W porcie powitali marynarzy polskich charge d'affaires poselstwa polskiego Huzarski, attache wojskowy ppłk. Łoś oraz kapitan marynarki fińskiej Astron.

Po przywitaniu oficerowie polscy odwiedzili charge d'affaires w poselstwie, wpisali się do księgi audjencjonalnej nieobecnego w stolicy prezydenta państwa oraz złożyli szereg wizyt przedstawicielom władz fińlandzkich. Wieczorem w kasynie garnizonowem dowódca obrony wybrzeży wydał przyjęcie na cześć gości polskich.

„Ognisty Krzyż" szykuje się do objęcia władzy we Francji

Znamienna mowa pułk. de la Rocque

Paryż, 7. 7. (Pat). Dziś w prywatnym majątku Movaux odbyło się walne zebranie miejscowego oddziału organizacji **Croix de Feu**. Na zebranie to przybył przywódca organizacji **pułk. De la Rocque**, który wygłosił znamienne przemówienie. Na wstępie mówca dał wyraz głębokiej wierze, że w krótkim czasie olbrzymie masy Francuzów, którym na sercu leży prawdziwe dobro państwa, **wstąpią do szeregów jego organizacji.**

Niedaleka jest przyszłość zdaniem mówcy, gdy Croix de Feum **ujmie ster państwa w swoje ręce.** Wszyscy już dziś — powiedział pułk. De la Rocque — przygotowani być winniśmy **do objęcia władzy i do wyeliminowania z życia elementów rozkładowych.** Gdy tylko ujmiemy władzę, dokonamy tego nie na rzecz jednej osoby politycznej lub partji, ale dokonamy tego wyłącznie na naszą **osobistą odpowiedzialność.**

By usunąć elementy rozkładowe, nakażemy milczenie wszystkim ciemnym żywiołom, które usiłują kierować krajem. Nakażemy milczenie „wielkiemu bankowi", który odgrywa podwójną rolę, hołdując **iluzorycznemu aljansowi z Sowietami i zbliżenia z Niemcami.** Gdy obejmiemy władzę, będziemy mieć **mniej ministrów, ale też mniej bezrobotnych.** Nie powtórzy się już zjawisko sprowadzania do Francji **wielu tysięcy wykwalifikowanych robotników obcych**, gdy w kraju pół miljona obywateli pozostaje bez pracy.

Z pobytu statku „Zawisza Czarny" w Kopenhadze

Serdeczne przyjęcie młodych polskich entuzjastów morza w stolicy Danji

Kopenhaga 7. 7. (PAT). Jak już donosiliśmy harcerski szkuner szkolny **„Zawisza Czarny"** wiozący na pokładzie harcerzy-żeglarzy z całej Polski i wycieczkę naukową Związku Studentów Inżynierji Politechniki Lwowskiej, **zawinął do Kopenhagi**, gdzie stanął naprzeciw przystani Królewskiego Jacht Klubu. Przybycie tak wielkiego harcerskiego statku pod polską banderą wzbudziło **ogromne zainteresowanie prasy duńskiej.** Wszystkie dzienniki zamieściły obszerne wzmianki o podróży polskiego szkunera.

Poseł RP. p. M. Sokolnicki wydał śniadanie na cześć kapitana statku gen. M. Zaruskiego oraz oficerów i kierownictwa wycieczki. Minister Sokolnicki na zaproszenie gen. M. Zaruskiego, przybył z oficjalną wizytą na pokład statku.

Wycieczka podejmowana była przez **przedstawicieli młodzieży akademickiej Politechniki Kopenhaskiej.** Uczestnicy wycieczki, pod fachowem kierownictwem inżynierów, zwiedzili **szereg objektów technicznych, jak port z jego urządzeniami, elektrownie, doki itd.**

Powódź w Szwajcarji

W Lucernie woda zalewa gmachy i ulice

Bazylea, 7. 7. (PAT). Powodzie w okolicy jeziora Czterech Kantonów i rzeki Renes przybierają na sile. W Lucernie **poziom wody podniósł się w jeziorze ponad nadbrzeżne bulwary.** Woda zalała **piwnicę muzeum.** Pomosty są częściowo pozalewane.

Z powodu zalania ulicy Dorfstrasse pojazdy muszą omijać tę ulicę. Jeden z hoteli w pobliżu jeziora **zalany jest aż po zabudowania gospodarskie.**

W Brunen przy słynnej Axenstrasse szeroka płaszczyzna delty rzeki Mucta aż do zachodniej części kąpieliska **zamieniona została na bagno.** Rzeka Reuss w miejscu swojego wypływu, **poczyniła wielkie szkody materjalne.** Rozlane wody w pobliżu miejscowości Perlen utworzyły **jedno wielkie jezioro.**

Samolot w płomieniach na przedmieściu Berlina

Berlin, 7. 7. (PAT). Samolot zakładów Siemensa podczas próbnego lotu **rozbił się o dom na jednem z przedmieść Berlina.** Wskutek zderzenia nastąpił **wybuch zbiornika z benzyną**, poczem samolot ogarnęły płomienie. **6 pasażerów samolotu i dwóch lokatorów domu zginęło na miejscu.** Wiele osób odniosło poparzenia.

Tragiczny obchód narodowy

Nowy Jork, 7. 7. (PAT). W dniu święta niepodległości Stanów Zjednoczonych na terenie całego państwa **zginęło w różnych wypadkach przeszło 200 osób, a tysiące odniosło rany.**

Mowa premjera Sławka

W sobotę pan premjer Walery Sławek podejmował w Prezydjum Rady Ministrów herbatką posłów i senatorów Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem. Na przyjęciu tem pan premjer Sławek **wygłosił przemówienie**, którego tekst podamy w streszczeniu w numerze jutrzejszym.

Skandaliczne szykany władz czeskich

Harcerzom polskim uniemożliwiono wyjazd do Spały

Morawska Ostrawa, 7. 7. (Pat). Ponad 800 harcerzy i harcerek polskich ze Śląska nad Olzą i Moraw miało wziąć udział w zlocie harcerstwa polskiego w Spale. Urząd krajowy w Brnie **odrzucił w pierwszej instancji prośbę o udzielenie zezwolenia na wyjazd.**

Przeciw tej decyzji został wniesiony rekurs do ministerstwa spraw wewn. w Pradze. Praskie ministerstwo **rekurs ten odrzuciło**, wobec czego wyjazd harcerzy polskich z Czechosłowacji do Polski **został uniemożliwiony.**

Pośród zgromadzonych w obozie przed zlotowym w Cieszynie polskim młodzieży harcerskiej wiadomość ta **wywołała niezwykłe podniecenie.**

Król belgijski zwiedza polski pawilon na wystawie w Brukseli

Bruksela, 7. 7. (PAT). Król Leopold przybył incognito do pawilonu polskiego na wystawie światowej, gdzie powitali go kierownicy sekcji polskiej wystawy.

Ucieczka dwóch oskarżonych z sali sądowej

Berlin, 7. 7. (Pat). W głównym sądzie berlińskim w dzielnicy Moabit wydarzył się niezwykły wypadek **ucieczki dwóch oskarżonych w czasie rozprawy.** Obaj oskarżeni, korzystając z pozostawienia na wolnej stopie, niepostrzeżeni **wydalili się z sali rozpraw bezpośrednio przed ogłoszeniem wyroku.** Jeden z nich zatelefonował następnie z miasta, że musiał wyjść, ponieważ musiał być obecny na innej rozprawie sądowej.

Wypadek samochodowy b. króla hiszpańskiego

Rzym, 7. 7. (PAT). Były król hiszpański Alfons XIII **uległ wypadkowi samochodowemu, odnosząc lekkie rany głowy.** Katastrofa wydarzyła się w pobliżu miejscowości **Ponte Pecora pod Livorno.** Z niewyjaśnionych przyczyn samochód, który osobiście prowadził król nagle **wywrócił się.** Król Alfons został lekko ranny w czoło. Towarzyszący mu **hrabia de Miranda uległ złamaniu obojczyka.**

Polska ma najwięcej koni w Europie

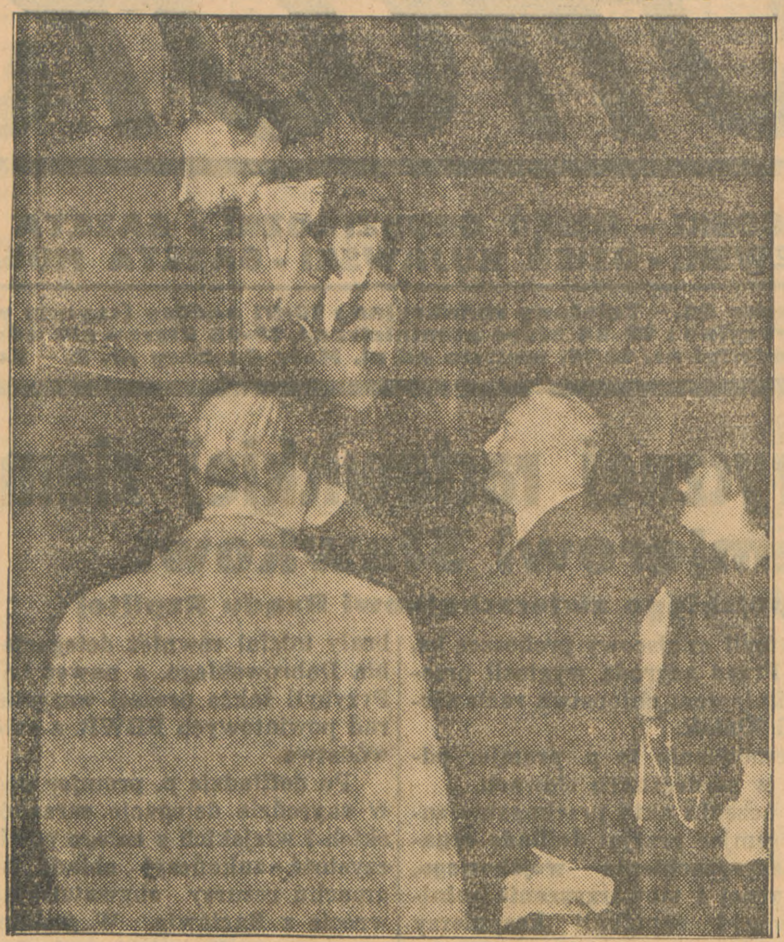
Najwięcej koni posiadają Stany Zjednoczone — 12.163.000, **następnie idzie Polska — 3.940.000**, Niemcy — 3.395.000, Francja — 2.900.000, Rumunja — 2.033.000, Jugosławja — 1.157.000, Włochy — 932,000, Anglja — 917.000, Węgry — 845.000, Czechosłowacja — 707.000, Hiszpanja 563.000, Danja — 496,000, Bułgarja — 482,000, Finlandja — 360,000, Holandja — 292,000, Austrja 247,000, **Belgja — 238,000** i Szwajcarja — 140,000.

Polska i Niemcy na drodze pokoju

Wizyta ministra Józefa Becka w Berlinie przypadła na czas odległy równo o półtora roku od chwili podpisania znanego układu polsko-niemieckiego ze stycznia 1934 roku, zawierającego obustronne wyrzeczenie się użycia siły przy rozwiązywaniu każdego, mogącego powstać pomiędzy oboma państwami zatargu. Półtora roku — czas dostateczny na to, aby akt prawno-dyplomatyczny przeszedł próbę życia i okazał swą rzeczywistą wartość. Czas przytem dostateczny i na sprawdzenie, czy dokument dyplomatyczny, inicjujący głęboko sięgającą przebudowę psychicznych nastrojów społeczeństw rozpoczął swe działanie.

Skrzętna obserwacja nastrojów niemieckich w stosunku do Polski i to obserwacja — bynajmniej nie przez szkiełka o różowem zabarwieniu prowadzona, pozwala ocenić działanie układu polsko-niemieckiego dodatnio i to bez zastrzeżeń. Atmosfera stosunków polsko-niemieckich, pełna złowróżbnych podmuchów i denerwujących całą Europę niepokojów, uległa bynajmniej nie powierzchownej tylko przemianie. Każdy z dni owego półtorarocznego okresu dostarczył po temu dowodów, a zestawienie tonu, dominującego w prasie niemieckiej w długim okresie rządów przedhitlerowskich z tem, co słyszymy z Berlina obecnie — jest samo przez się zbyt wymowne, ażeby potrzeba było długich wywodów porównawczych.

Wizyta przedstawiciela rządu Rzeczypospolitej w Berlinie przeszła pod znakiem podkreślonej kurtuazji i serdeczności nastroju. Taki przebieg mają spotkania przedstawicieli krajów, które samodzielnie i na stopie całkowitej równości, w bezpośredniem zetknięciu swych mężów stanu omawiają i rozstrzygają stojące przed niemi zagadnienia. Ze szczerem zadowoleniem wolno nam właśnie, zwolennikom jasnego stawiania trudnych nawet problemów i zaglądania im wprost w oczy, stwierdzić, że mocno na rzeczywistości oparta metoda bezpośredniego załatwiania pomiędzy sobą interesujących dwie strony zagadnień — odnosi zwycięstwo, polegające na triumfującej c e l o w o ś c i. Stosowanie metody bezpośrednich rozmów pomiędzy sąsiadami celowość tę bezlacyj politycznych, potwierdza ten fakt najbardziej niezaprzeczalnie przez proste wydobycie z pamięci sytuacji na granicach polsko-niemieckich z przed dwu jeszcze lat i zestawienie jej z sytuacją obecną, utrwaloną bezterminowo. Bezterminowo, bo umowa polsko-niemiecka przewiduje wyraźnie stałą jej prolongatę automatyczną po upływie lat 10, a

Odjeżdżającego z Berlina p. min. Becka z żoną i córką żegnał na dworcu minister spraw zagr. Rzeszy von Neurath.

sprzecznie wzmacnia, prawdziwie służąc pokojowi.

Mimo, że rozmowy przedstawiciela rządu Rzeczypospolitej z reprezentantami Rzeszy przedewszystkiem były poświęcone właśnie stosunkom Rzeczypospolitej z Rzeszą Niemiecką — rezultaty ich znacznie szerszego nabierają znaczenia. Utrwalenie przyjaznych stosunków pomiędzy Polską i Niemcami — przyczyniło się do stabilizacji pokoju w Europie. Prosty rozum, wolny od spekuprzebieg rozmów berlińskich ministra Becka i publiczne oświadczenie kanclerza Hitlera w parlamencie niemieckim zdecydowanie charakter bezterminowości, a więc stałości, jej nadają.

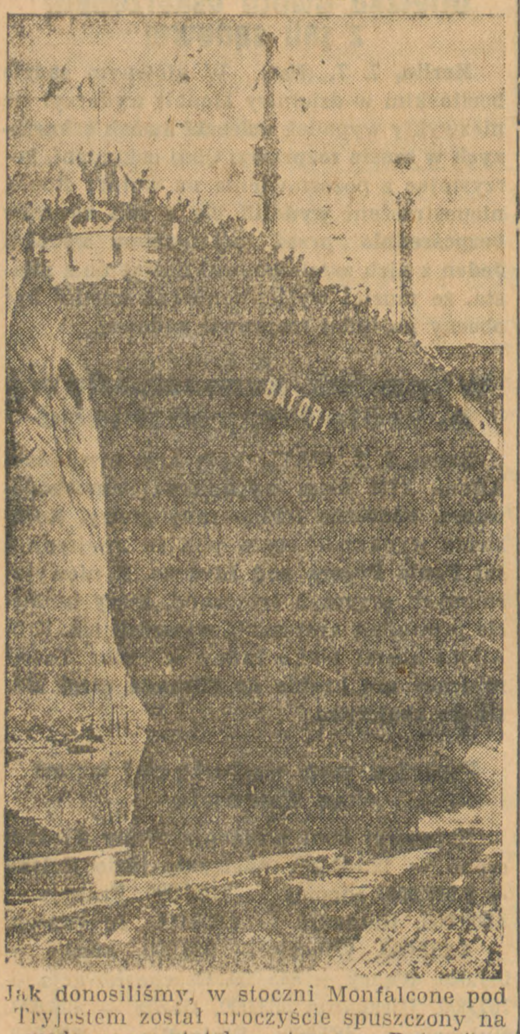
Stwierdzenie zwycięskiego przejścia paktu polsko-niemieckiego przez próbę rzeczywistości i ustalenie stosunków polsko-niemieckich na drodze przez tę umowę wytyczonej — to rezultaty realne wizyty berlińskiej ministra Becka.

W. B.

Język polski przedmiotem nauczania w szkolnictwie niemieckiem

Według rozporządzenia ministra oświaty Rzeszy i Prus, na pograniczu oraz w większych miastach Niemiec obok obowiązujących języków francuskiego i angielskiego, wprowadzone ma być nauczanie innych języków, **m. in. i polskiego.** Dla otwarcia kursu danego języka wymagane będzie zgłoszenie **conajmniej 10 uczniów.** Koszty nauki pokrywać będą: w zakładach miejskich — gminy lub izby przemysłowo-handlowe, a w szkołach państwowych — skarb państwa.

M/S „Batory"

Jak donosiliśmy, w stoczni Monfalcone pod Tryjestem został uroczyście spuszczony na wodę nowy statek motorowy „Batory".

Podróż ministra Jędrzejewicza do Bułgarji

Dziennik bułgarski „Nowi Dni" donosi, że w końcu lipca rb. **przybędzie do stolicy Bułgarji polski minister wyzn. rel. i ośw. publ. Wacław Jędrzejewicz** w celu rewizytowania bułgarskiego ministra oświaty gen. Radewa.

Stany Zjednoczone uchyliły się od interwencji w sprawach abisyńskich

Z Waszyngtonu donoszą, że rząd Stanów Zjedn. udzielił już odpowiedzi na notę Abisynji, domagającą się interwencji St. Zjedn. spowodu grożącego naruszenia paktu Kelloga.

Odpowiedź, którą doręczył rządowi abisyńskiemu charge d'affaires St. Zjedn. w Addis-Abeba, **odrzuca żądanie Abisynji,** podjęcia przez St. Zjedn. akcji i wyraża nadzieję, że interwencja, podjęta przez Ligę Narodów, **będzie skuteczna.** St. Zjednoczone nie mogą dać wiary, że Włochy, czy Abisynja będą usiłowały załatwić spór środkami innemi, jak tylko pokojowemi.

Pierwsza polska średnia szkoła dla dziewcząt
powstaje w Raciborzu

Ludność polska w Niemczech posiada dotąd jeden jedyny wyższy zakład szkolny — Gimnazjum Polskie w Bytomiu. Zakład ten odpowiada tylko w drobnej cząstce istotnym potrzebom kulturalno-narodowym społeczności polskiej w Niemczech. Ostatnio jednak notujemy na tym odcinku życia Polaków w Niemczech nowy fakt, który napawa nas wielką radością: oto w najbliższym czasie rozpoczną się prace nad budową dawno już upragnionego przez lud polski w Niemczech Polskiego Liceum Żeńskiego w Raciborzu. Będzie to olbrzym, 3-piętrowy gmach, o urządzeniu najnowocześniejszem. O jego wielkości mówi np. to, że jeden z frontów mierzyć będzie blisko 100 m długości.

Ponowny zamach Gdańska
na kieszeń przemysłowca i kupca polskiego

Jak wynika z pisma, z dnia 1 bm. zarządu Związku Gdańskich Przedstawicieli Handlowych, organizacji stojącej na usługach partji narodowo-socjalistycznej, pisma wystosowanego do członków tego związku, poza zarządzeniami oficjalnemi komisarza dewizowego w Gdańsku istnieją również zarządzenia nieoficjalne, które w praktyce są szeroko stosowane.

W piśmie swem zarząd Związku Gdańskich Przedstawicieli Handlowych domaga się na podstawie ustnej decyzji komisarza dewizowego, **aby sprzedawali towar ze składów komisowych i konsygnacyjnych tylko w guldenach gdańskich. Jest to oczywistem bezprawiem,** gdyż towar komisowy bądź konsygnacyjny **jest własnością firmy.** Towarem tym **nie może rozporządzać ani Senat, ani żaden związek** w rodzaju Związku Gdańskich przedstawicieli Handlowych.

Dyrektywa, życzenie, czy też zarządzenie komisarza dewizowego godzi przedewszystkiem **w interesy przemysłu i handlu polskiego,** który zawierzył komisjonerom gdańskim, członkom Związku Gdańskich Przedstawicieli Handlowych. Sprzedaż towaru konsygnacyjnego lub komisowego odbywa się **z reguły tylko na blankietach fabryki czy też hurtowni polskiej, rachunki wystawiane są w złotych wobec czego zapłata musi być uskuteczniona w złotych.** Żądanie wystawiania rachunków w guldenach może dotyczyć tylko tych wyjątków, kiedy komisant wystawia własne rachunki gdańskie i o ile jest upoważniony do tego przez przedsiębiorstwo polskie.

Pismo zarządu Związku Gdańskich Przedstawicieli Handlowych zawiera pozatem nieuzasadnione żądanie, aby przedsiębiorstwa polskie dawały swym gdańskim przedstawicielom **zaliczki na koszty podróży,** przekazując te zaliczki na wskazane przez przedstawiciela miejscowości w Polsce. Żądanie to **ma umożliwić** przedstawicielom gdańskim wyjazdy do Polski, **zupełnie uniemożliwione senackiem zarządzeniem dewizowem,** które pozwala na wywóz z Gdańska miesięcznie jedynie 20 gd. lub równowartość tej sumy w dewizach.

Zaliczek nie dawać! Jak restrykcje to restrykcje! Niech nonsens nareszcie doprowadzony zostanie do absurdu i niech członkowie Związku Gdańskich Przedstawicieli handlowych zamurowani będą w granicach Gdańska.

Nie wątpimy, że bezprzykładne pismo wymienionego Związku będzie przedmiotem dyskusji czynników miarodajnych, które postarają się o to, ażeby interesy kupca i przemysłowca polskiego **nie były ponownie „zdewaluowane"** na terenie gdańskim.

Realizacja szkolnictwa zawodowego
Gdzie powstaną nowe gimnazja zawodowe?

Jak już donosiliśmy, w ramach realizacji szkolnictwa zawodowego, powstanie na terenie Rzeczypospolitej z początkiem roku szkolnego 1935/36 szereg gimnazjów zawodowych. Gimnazja te powstaną przez przetworzenie szeregu dotychczasowych szkół zawodowych na gimnazja zawodowe przez uruchomienie I klasy gimnazjum, zamiast I klasy szkoły dawnego typu.

Z początkiem nowego roku szkolnego powstanie w ten sposób 35 gimnazjów zawodowych, z czego 6 mechanicznych, 1 elektryczne, 9 krawieckich żeńskich, 3 bieliźniarskie i 16 kupieckich.

Gimnazja mechaniczne powstaną w następujących miastach: **W Radomiu, w Krakowie, w Lublinie, we Lwowie, we Włocławku, w Wilnie.**

Państwowe **Gimnazjum Elektryczne** powstanie **w Wilnie** zamiast wydziału elektromonterskiego Państwowej Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej.

Gimnazja krawieckie żeńskie powstaną: **w Krakowie, w Radomiu, w Lublinie, w Łodzi, w Wilnie, we Lwowie, w Poznaniu, w Katowicach.**

Gimnazja bieliźniarskie powstaną: **w Krakowie, w Warszawie, w Łodzi.**

Gimnazja kupieckie powstaną: **w Białymstoku, w Tarnowie, w Kielcach, w Krakowie, w Lublinie, we Lwowie, w Stanisławowie, w Łucku, w Poznaniu, w Bydgoszczy, w Warszawie, w Łodzi, w Wilnie, w Chorzowie.**

Uroczystości żałobne w Chinach
po zgonie Marszałka Piłsudskiego

Korespodent PAT. w Szanghaju nadsyła obszerne sprawozdanie z uroczystości żałobnych, jakie po zgonie Marszałka Piłsudskiego odbyły się w Chinach.

Po otrzymaniu wiadomości o zgonie Marszałka flaga na poselstwie R. P. została opuszczona do połowy masztu, Komitet Polski wywiesił również chorągiew narodową z czarnemi wstęgami.

Do ksiąg kondolencyjnych wpisali się przedstawiciele korpusu dyplomatycznego i konsularnego w Szanghaju, władze chińskie, przedstawiciele wojsk cudzoziemskich i marynarki wojennej, oraz szereg wybitnych jednostek ze wszystkich sfer zarówno cudzoziemskich jak i chińskich.

W dniu pogrzebu Marszałka J. Piłsudskiego, na telegraficzne polecenie Prezydenta Republiki Chińskiej J. E. Lin Sena, flagi chińskie zostały opuszczone do połowy masztu na znak żałoby. **Polecenie to dotyczyło całych Chin.**

Przedstawiciele państw obcych w Szanghaju również opuścili swe flagi na gmachach poselstw i konsulatów.

W dniu 21 maja odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne w kościele przy ul. Montauban. Na nabożeństwie obecni byli: J. E. Pan Minister R. P. wraz z małżonką, członkowie Poselstwa R. P., przedstawiciele Komitetu Polskiego, Związku Młodzieży Polskiej, Izby Handlowej, Ministrowie i konsulowie państw obcych w mundurach galowych, przedstawiciele władz chińskich, reprezentanci armji lądowej i marynarki wojsk obcych i chińskich, przedstawiciele Municypalności międzynarodowej i chińskiej oraz liczne rzesze Polaków, zamieszkałych w Szanghaju.

Na przykrytym sztandarem katafałku, złożono szereg wieńców.

Po skończonem nabożeństwie J. E. Pan Minister R. P. w towarzystwie członków poselstwa R. P. przyjmował kondolencje od licznych przedstawicieli władz miejskich, wojskowych, dyplomatycznych oraz organizacyj polskich. w Szanghaju.

W dniu 22 maja pociągiem wieczornym odjechali Pan Minister R. P. Barthel de Weydenthal w towarzystwie attache' poselstwa R. P. p. J. Wurcla do Nankinu, siedziby rządu narodowego Chin.

W dn. 24 maja o godz. 11 przed południem odbyła się uroczysta msza św. w jednym katolickim kościele w Nankinie, Mszę celebrował ksiądz Tang. chińczyk.

Wokół katafalku, umieszczonego na środku kościoła, ułożono około sto wieńców, pomiędzy innemi od: prezydenta republiki chińskiej p. Lin Sena i głównodowodzącego armją chińską gen. Chiang—Kai—Szeka,

Na nabożeństwie byli obecni: specjalny przedstawiciel prezydenta republiki Chińskiej i liczni członkowie rządu, przedstawiciele T-wa Polsko Chińskiego, doradca rządu chińskiego z ramienia Ligi Narodów inż. Okęcki, korpus dyplomatyczny in corpore z ambasadorem Stanów Zjednoczonych Ameryki Johnsonem na czele, oraz liczni przedstawiciele świata naukowego i politycznego Chin.

Po nabożeństwie J. E. minister R. P. przyjmował od zebranych wyrazy współczucia i kondolencji.

Tego samego dnia o godz. 3 po poł. w własnym lokalu Towarzystwo Polsko-Chińskie zorganizowało uroczystą akademję żałobną ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Przed rozpoczęciem akademji zebrani, w myśl zwyczaju chińskiego, **złożyli w milczeniu trzykrotny głęboki ukłon przed podobizną Wskrzesiciela Niepodległego Państwa Polskiego.**

Akademję zagaił sekretarz generalny Yuanu Wykonawczego p. Chu-Ming-Yui, który przemawiał po chińsku. Mówca wyraźał swój głęboki żal spowodu bolesnego ciosu, który dotknął zaprzyjaźniony naród polski, z żałobą którego łączy się cały naród chiński, który znał i cenił niepospolite zaley umysłowe i charakter Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Po mowie p. Chu, zabrał głos wiceprezes T-wa Polsko-Chińskiego p. Chang, który przemawiał po francusku. P. Chang podniósł wielkie zalety charakteru i hart duszy Marszałka, który w myśl słów mówcy, miał przeznaczone przez Opatrzność spotkać na swej drodze życiowej szereg ciężkich i zdawałoby się nieprzezwyciężonych przeszkód do pokonania poto, aby takowe zwalczyć i dopiąć ideału swego życia, zdobycia utraconej niepodległości.

Pisma tutejsze bez wyjątku umieściły liczne artykuły, poświęcone życiu i dziełu Marszałka Piłsudskiego.

Ze świata

SIEDMIORO DZIECI PORWANE PRĄDEM RZEKI.

W rzece Ter pod Zamorrą w Hiszpanji prąd porwał grupę kąpiących się 7 dzieci. Czworo dzieci zatonęło.

TU SIĘ PROWADZI ROKOWANIA — TAM SIĘ UZBRAJA.

Z portu sardyńskiego Cagliari odpłynęły do Afryki Wschodniej 2 okręty: „Abbazia" i „Confidenza", które zabrały poważne transporty materjałów i żywności oraz oddziały dywizji Sabaudia. Niebawem odpłynie z Cagliari do Afryki Wschodniej okręt transatlantycki „Saturnia" z dalszemi transportami wojska.

Miljon drachm za głowę Venizelosa
Makabryczny wniosek w parlamencie greckim

W zgromadzeniu narodowem w Atenach poseł Moschulas złożył wniosek **o wyznaczenie ceny miljona drachm za głowę Venizelosa.** Zabójca Venizelosa miałby—według wniosku—**zapewnioną amnestję.** Ze kół politycznych sądzą, że wniosek ten będzie jutro **odrzucony, jako niepoważny.**

Najsilniejsza na świecie broń lotnicza
Próby z nowym krążownikiem powietrznym w Ameryce

Departament wojny St. Zjedn. dokonał prób **z nowym samolotem bombowym.** Aparat ten wykonany z metalu, zaopatrzony jest w **4 motory o łącznej sile 700 koni.** Może on rozwinąć szybkość **do 400 km na godzinę.**

Samolot ten, zwany **krążownikiem powietrznym, stanowi najsilniejszą broń powietrzną, jaką zbudowano dotychczas na świecie.** Długość aparatu wynosi 21 i pół metra. Rozpiętość skrzydeł około 30 m, waga jego 15.240 kg.

Straszny wypadek samochodowy w Berlinie

Na jednej z głównych ulic Berlina wydarzyła się **grozą przejmująca katastrofa samochodowa.** Jadący w pełnym pędzie samochód zderzył się z tramwajem, przyczem nastąpił **wybuch zbiornika benzyny.** Samochód w mgnieniu oka stanął w płomieniach, a kierowca jego **zginął w oczach widzów.** Udzielenie jakiejkolwiek pomocy było niemożliwe.

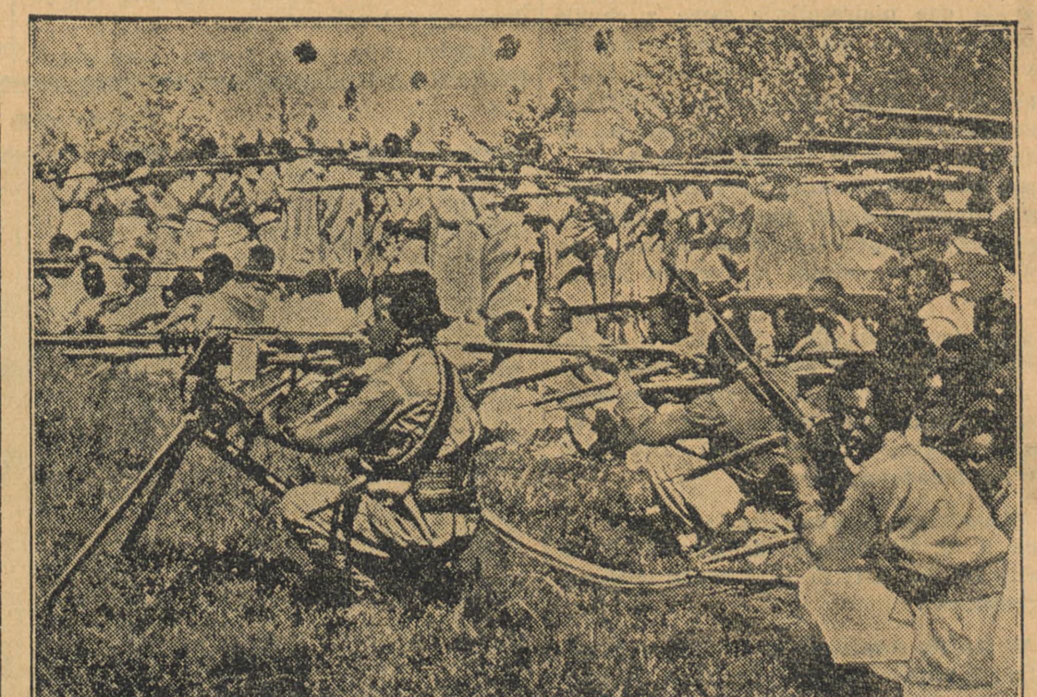
Miasto indyjskie w morzu ognia

Donoszą z Londynu że w miejscow. **Abbottabad w Indjach wschodnich** wybuchł groźny pożar, który zniszczył zabudowania na rynku. Pastwą płomieni padło **przeszło 100 domów i sklepów.** Spłonęła również **świątynia hinduska i meczet muzułmański.**

Po wielogodzinnej akcji straży ogniowej zdawało się, że opanowano rozszalały żywioł. Tymczasem ogień **wybuchł w kilku innych domach.** Walka z pożarem jest **niezmiernie utrudniona wskutek** braku wody. Istnieje obawa, **że całe miasto stanie się pastwą płomieni.** Na miejsce katastrofy przybył gubernator prowincji.

Stanowisko W. Brytanji w sporze włosko-abisyńskim

Dzienniki angielskie zawierają prawie że jednobrzmiące komentarze w sprawie stanowiska jakie Wielka Brytanja zająć powinna w sporze włosko-abisyńskim.

Armja abisyńska wyposażona jest w nowoczesną broń.

Inspiracja ta wskazuje na to, że rząd brytyjski jako członek Ligi Narodów posiada zobowiązania zbiorowe, ale nie indywidualne. Opinja publiczna winna przeto oczekiwać, **że rząd wykona swe zobowiązania** w tym wypadku, gdy również inne mocarstwa wykonają analogiczne swe zobowiązania. Ale opinja publiczna Wielkiej Brytanji nigdy nie zgodzi się na to, aby rząd brytyjski podjął swą akcję przeciw Włochom jako ewentualnemu napastnikowi sam jeden bez innych. **Wielka Brytanja nie ma zamiaru odgrywania roli międzynarodowego policjanta** i nie weźmie **na siebie wyłącznej** odpowiedzialności za utrzymanie pokoju — głosi ta inspiracja. **Klucz rozwiązania sytuacji leży w Paryżu.** Autorem tej inspiracji ma być podobno kanclerz skarbu — Neville Chamberlain.

„Daily Express" zaznacza, że w rządzie brytyjskim zapanował całkowity pesymizm co do możliwości uzyskania poparcia Francji na rzecz antywłoskiej polityki brytyjskiej w sprawie Abisynji. Wielkiej Brytanji nie pozostaje więc nic innego jak obarczyć Francję odpowiedzialnością za ujemne skutki, jakie dotychczasowa polityka Wielkiej Brytanji w sprawie Abisynji spowodować może dla Ligi Narodów.

Obawiając się krytyki własnego społeczeństwa w obliczu niedalekich już wyborów i zdając sobie sprawę z tego, że niezadowolenie angielskiej opinji publicznej z polityki rządu narodowego spowodować może znaczną utratę głosów na rzecz Labour Party i Lloyd George'a, Chamberlain, jako najbardziej zdecydowany rzecznik interesów partji konserwatywnej w obecnej koalicji rządzącej, podejmuje akcję przerzucenia odpowiedzialności na Francję.

Nie ułatwi to sytuacji tym czynnikom w rządzie, które, jak np. minister Eden, dążą do zespolenia akcji międzynarodowej obu krajów. Niejasne jest narazie stanowisko ministra Spraw Zagranicznych sir Samuela Hoare. Prawdopodobnie jednak jego poglądy przeważą szalę i zadecydują, czy taktyka rządu brytyjskiego pójdzie po linji inspiracyj Chamberlaina, **czy też po linji polityki Edena.**

Błędny krok partji narodowo-socjalistycznej w Gdańsku

Jak donosi „Danziger Volksstimme" niemal wszyscy aresztowani ostatnio, stojący pod zarzutem akcji antypaństwowej sędziowie oraz inni urzędnicy gdańscy — po przesłuchaniu ich przez policję **zostali wypuszczeni na wolność.**

Sędziemu śledczemu przekazani zostali jedynie dr. Weber, radca Hülff i sekretarz policji kryminalnej Chall.

Z powyższego okazuje się, że **„gra nie była warta świeczki"** a reporterowskie **„dużo hałasu o nic"** przyniosło partji narodowo-socjalistycznej **„więcej szkody niż pożytku".**

Rozwód b. królewskiej pary greckiej

Była królowa grecka Elżbieta otrzymała, jak donoszą z Bukaresztu, **rozwód z b. królem Jerzym.**

Płk. Lawrence żyje?

Jak podaje „Le Matin", do Marsylji przybył z Somali angielskiego parowiec, na którego pokładzie jako pasażerka znajduje się **pani Lawrence, matka słynnego pułkownika Lawrence,** o którego śmierci donoszono niedawno. „Le Journal" notuje pogłoskę, iż znajdująca się wśród pasażerów tego statku osoba pod nazwiskiem **panna Shaw jest w rzeczywistości rzekomo zmarłym płk. Lawrence.**

Należy przypomnieć, że płk. Lawrence służył w lotnictwie angielskiem pod nazwiskiem Shaw. Rzekoma panna Shaw pomimo wielkich wysiłków dziennikarzy angielskich, którzy przybyli aż z Londynu, **nie chciała opuścić swej kabiny.**

Projekt tunelu podmorskiego pomiędzy Japonją i Koreą

Japońskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych opracowało plan wybudowania **podmorskiego tunelu długości 150 km, łączącego Koreę i Japonję.**

Koszty wyniosą **półtora miljarda jenów** i rozłożone będą na 10 lat.

Tunel będzie przeznaczony dla trakcji motorowej. Punktem jego wyjścia będzie Fusan na południu Korei, dalej tunel przechodzić będzie przez wyspy Cuszima i Iki i zakończy się w Karatsu.

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 28 — Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy — Rok VI

Międzynarodowe regaty wioślarskie w Bydgoszczy

Najlepsze zespoły Polski, Niemiec i Gdańska na starcie

Na wspaniałym torze regatowym w Brdyujściu pod Bydgoszczą odbyły się wczoraj, w niedzielę **międzynarodowe regaty wioślarskie,** które zgromadziły na starcie **najlepsze osady Polski, Niemiec i Gdańska.** Zawodom przyglądały się mimo niepogody **tłumy widzów,** przybyłych zbiorowo, lub indywidualnie z różnych stron kraju, jak również z zagranicy. Olbrzymie trybuny, nad któremi powiewały chorągwie wszystkich biorących udział w regatach państw, były przepeł·

W reprezentacyjnej loży zajęli miejsca liczni reprezentanci władz, wśród których znajdowali się dowódca O. K. 8 p. **gen. Thommee,** prezydent m. Bydgoszczy p. **Barciszewski,** niemiecki konsul z Poznania p. baron **von Tucher,** wicekonsul niem. z Torunia p. **Heckert,** wicedyrektor D. O. K. P. Toruń p. **Getler-Girtler,** kierownik bydgoskiego ośrodka W. F. i P. W. p. dyr. **Matuszewski** i inni. Na regatach obecni byli również członkowie **automobilklubu wileńskiego** z p. prezesem **Łuczyńskim** na czele.

Warunki atmosferyczne były dla startujących **niekorzystne.** Silny wiatr boczny i przelotne deszcze **wpłynęły ujemnie na wyniki.** Najważniejsze biegi **transmitowano przez Radjo toruńskie na wszystkie rozgłośnie polskie.**

Dzięki doskonałej organizacji regat, publiczność była stale informowana przez megafony o rozgrywkach, **toczących** się na całej przestrzeni toru, **długości 1.700 metrów.**

Wyniki techniczne:

Czwórki II: 1) Frankfurter Ruder Club czas 6,29,4 2) Koenigsberger Ruder Club, 3) Ruder Club Frithjof Bydgoszcz.

Czwórki półwyścigowe pań: 1) B. K. W. Bydogszcz, czas 5,34,4, 2) Klub Wiośl. Gdańsk.

Czwórki pań: 1) BKW. Bydgoszcz, czas 5,15.

Czwórki I. panów: 1) Frankfurter R. C. czas 6,24, 2) B. T. W. Bydogszcz, 3) Ruder Club Wiktorja, Gdańsk.

Czwórki bez sternika: 1) W. T. W. Warszawa, czas 6,27,4, 2) K. W. 04 Poznań.

Ósemki nowicjuszy: 1) A. Z. S. Poznań czas 6,21,8, 2) Frankfurter R. C., 3) A. Z. S. Warszawa.

Czwórki półwyścigowce: 1) K. W. Toruń, czas 7,33, 2) K. P. W. Bydogszcz, 3) P. K. S. Bydgoszcz.

Czwórki młodszych: 1) Koenigsberger R. C., czas 7,08,2, 2) R. V. Grudziądz, 3) K. P. W. Bydgoszcz.

Jedynki nowicjuszy: 1) W. T. W. Warszawa, czas 8,40, 2) R. C. „Wiktorja" Gdańsk.

Dwójki: 1) Frankfurter R. C. czas 8,20,2, 2) K. W. 04 Poznań, 3) Kaliskie T. W.

Czwórki półwyścigowe wojskowych: 1) K. W. Toruń sekcja wojskowa, czas 8.51.

Czwórki nowicjuszy: 1) K. W. Toruń czas 6,28.7, 2) Ruder Verein Poznań, 3) B. T. W. Bydgoszcz.

Dwójki podwójne: 1) A. Z. S. Kraków (Verey i Ustupski), czas 6,18,4, 2) Frankfurter R. C., 3) W. T. W. Warszawa.

Czwórki półwyścigowe nowicjuszy: 1) K. P. W. Bydgoszcz czas 7.10, 2) Chełmżyńskie T. W., 3) R. V. Grudziądz.

Ósmeka młodszych: 1) „Frithjof" Bydgoszcz czas 5,47, 2) Frankfurter R. C., 3) A. Z. S. Poznań.

Dwójki bez sternika: 1) K. W. 04 Poznań czas 7,28,6, 2) T. W. Płock.

Czwórki wagi lekkiej: 1) B. T. W. Bydgoszcz czas 7,06, 2) R. V. Poznań.

Jedynki młodszych: 1) W. T. W. Warszawa (Snieguła), czas 7.31, 2) K. W. 04 Poznań.

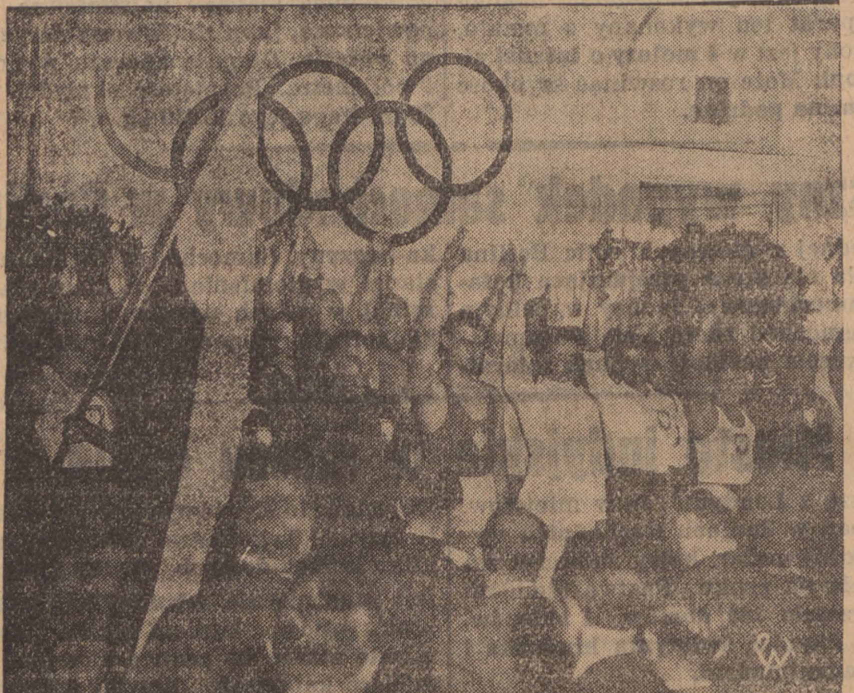
Czwórki nowicjuszy: 1) Koenigsberger R. C., czas 6,26,8, 2) K. P. W. Bydgoszcz, 3) BTW. Bydgoszcz.

Jedynki: 1) A. Z. S. Kraków (Verey) czas 7,01. Osady W. T. W. i AZS. Warszawa zostały wycofane w czasie biegu.

Ósemki: bieg główny o mistrzostwo Bydgoszczy 1) B. T. W. Bydgoszcz, sternik Cegielski czas 5,51, 2) „Wiktorja" Gdańsk o dwie długości: Temsamem B. T. W. zrewanżował się Wiktorji za przegraną w Gdańsku.

Wieczorem w restauracji „Pod Orłem" w Bydgoszczy przybranej flagami narodowemi i emblematami wioślarskiemi, odbyło się uroczyste wręczenie nagród zwycięscom.

Ślubowanie olimpijczyków w Warszawie

W pięknie udekorowanej sali Warszawskiego Tow. Wioślarskiego odbyło się uroczyste ślubowanie 28 członków Polskiej Drużyny Olimpijskiej. Przysięgę odebrał płk. Glabisz, przewodniczący Polskiego KomitetuOlimpijskiego.

Międzynarodowe zawody hippiczne w Lucernie

Pięciu jeźdźców z Polski z mjr. Królikiewiczem na czele

Lucerna, 7. 7. (PAT.) Wczoraj rozpoczęły się w Lucernie **wielkie międzynarodowe zawody hippiczne** przy udziale drużyn **włoskiej, irlandzkiej, szwajcarskiej, polskiej oraz jeźdźców francuskich, niemieckich, austrjackich i węgierskich.** Jak wiadomo, Polska reprezentowana jest przez **5-osobową drużynę, na której czele stoi major Królikiewicz.**

W pierwszym dniu zawodów konkurs wygrał **Włoch Kecler** na koniu **„Coclite",** drugie miejsce zajął **jeździec irlandzki,** trzecim był znany u nas Włoch **Borsarelli na koniu „Crispa".** Z jeźdźców polskich brał **udział por. Gutowski** na koniu **„Warszawianka".** Por. Gutowski zajął **9-te miejsce.**

Sukces Pomorza w zlocie gwiaździstym do Inowrocławia

Staraniem Aeroklubu kujawskiego odbył się w Inowrocławiu zlot gwiaździsty, w którym wzięło udział **15 samolotów wszystkich Aeroklubów polskich i Gdańska.** — Pierwszą nagrodę zdobyli **członkowie Aeroklubu Pomorskiego** w składzie: Orzechowski i Korbut na aparacie RWD 8, uzyskując 1473 km., mając 18 lądowań i zdobywając ogółem ilość punktów 2875, 2) członkowie Aeroklubu lwowskiego Polny i Kozioł na RWD 5 mając 1502 km., 19 lądowań i 2627 punktów, 3) Danielewicz Leja (Aeroklub gdański) na RWD 8, 1309 km, 16 lądowań.

Po zlocie nastąpił lot na trasie Inowrocław — Strzelno — Mogilno — Inowrocław — Służewo — Inowrocław — Kruszwica — Inowrocław na długości około 160 km. Lot ten zwyciężył **Roznoszek z Gdańska.**

Dwa fantastyczne rekordy światowe

Na zawodach lekkoatletycznych w Nowym Jorku murzyn Peacock **ustalił nowy fantastyczny rekord światowy w skoku w dal,** osiągając 8 m 84 cm. Wspaniały rekord murzyna Owensa został w ten sposób pobity o 71 cm.

W biegu na 100 m Peacock uzyskał również wynik lepszy od rekordu światowego **10,2 sek.,** ale rekord ten nie zostanie uznany, gdyż Peacock biegał z wiatrem.

K. P. W. Poznań zwycięża w Toruniu

Od czasu przeniesienia Dyrekcji Kolejowej do Torunia, K. P. W. objawia coraz żywszy rozwój sportowy, a szczególnie w grach sportowych, czego dowodem są częste spotkania i zawody. Chociaż dotychczas niema wybitniejszych sukcesów, to jednak przyjdą one niewątpliwie same z chwilą skonsolidowania się codopiero zorganizowanych drużyn i nabycia odpowiedniej rutyny. To też nikłe przegrane za wyjątkiem koszykówki są raczej sukcesem młodej organizacji toruńskiej. Po drugie, spotkanie z Poznaniem udowodniło, że Toruń zaczyna się interesować grami sportowemi, gdyż takiej liczby publiczności, co w niedzielę na zawodach, tego rodzaju w Toruniu jeszcze nie było.

Zawody odbyły silę w Toruniu w ogródkach Jordanowskich w niedzielę, dnia 7 lipca br. Przed południem odbyły się zawody koszykówki męskiej. Mistrz Polski K. P. W. Poznań zwyciężył KPW Toruń 77:10 (38:7) górując bezapelacyjnie.

W siatkówce pań zwyciężyła również drużyna K. P. W. Poznań, drużynę K. P. W Toruń 2:1 (15:11, 12:15, 15:9) dzięki większej regularności.

W tenisie rozegrano tylko dwie gry: pojedyńczą panów, w której Budzbon (P) zwyciężył Lewickiego (T) 6:0, 6:1, oraz grą podwójną, w której zwyciężyła para toruńska Błoch Fr. — Lewicki poznańczyków Gromadzkiego — Banasiewicza 6:2, 6:1. Dalszych rozgrywek tenisowych nie ukończono z powodu deszczu i rozmokłego boiska.

Najciekawszem spotkaniem była rozgrywka w **siatkówce męskiej,** zakończona zwycięstwem Poznania w stosunku 2:1 (15:11, 12:15, 15:9). Było to **najładniejsze spotkanie, jakie kiedykolwiek rozegrano w Toruniu,** to też bardzo liczna publiczność stale oklaskiwała wspaniałe zagrania tak jednej, jak i drugiej strony.

Bardzo mile rozczarowały hazenistki K. P. W. Toruń, które debjutując w tej gałęzi sportu, nieznacznie uległy swym poznańskim koleżankom w stosunku 6:5 do przerwy 3:0. Drużyna toruńska nabrała zaufania we własne siły dopiero po przerwie, kiedy Stawska bardzo ładnym rzutem zdobyła pierwszy punkt. Najlepiej w drużynie toruńskiej spisała się Suplicka, która zdobyła 3 bramki.

W siatkówce trójek panów **zwyciężył Toruń** 2:1 (9:15, 15:10, 15:9).

Organizacja zawodów sprawna.

Czołowe tenisistki w Wimbledon

Helen Wills Moody, b. mistrzyni świata w tenisie.

„Tour de France"

Najdłuższy i najtrudniejszy bieg kolarski świata rozpoczął się w czwartek startem z Paryża. Zawodnicy przybyć muszą 4300 km. Pierwszy etap prowadził z Paryża do Lille; zwycięzcą na tej trasie był Belgijczyk Ro-main Maes. Na ilustracji naszej widzimy zawodników dojeżdżających do Lille.

Piękne zwycięstwo Torunia w rozgrywkach tenisowych o drużynowe mistrzostwo Polski

K. S. „Cegielski" Poznań pokonany przez T. K. L. T. 7:0

W niedzielę, dnia 7 lipca rb. odbyły się drugie zawody z cyklu rozgrywek tenisowych o mistrzostwo Polski. W pierwszych zawodach przed trzema tygodniami **drużyna toruńska pokonała gładko grudziądzką „Olimpję" 7:0.** Obecnie gościli w Toruniu sympatyczni tenisiści „Cegielskiego" z Poznania których spotkał **ten sam los, przegrali bowiem również w stosunku 7:0,** jakkolwiek zaprezentowali wysoki poziom gry i walczyli zawzięcie o każdą piłkę.

Barw Poznania bronili pani „Remos", panowie Łaniecki i Mikrus w grach pojedyńczych, oraz Sławek, który wraz z Łanieckim wystąpili w grze podwójnej panów. Zawodnicy toruńscy stanęli na wysokości zadania, **szczególnie Stogowski** zaimponował dobrą formą i taktycznie mądrze przeprowadzoną grą.

Przedpołudniem jako pierwsze na kort weszły panie **Remos (P.)** i **Fryszczynowa** (T.). Po bardzo ładnej grze **zwyciężyła Fryszczynowa 6:3, 6:1,** mając przez cały czas wyraźną przewagę, mimo to na swoje konto może p. Remos zapisać kilka bardzo ładnych zagrań.

W grze pojedyńczej panów Stogowski (T.) pokonał po bardzo interesującej grze Łanieckiego (P.) 6:3, 6:3, który był bardzo regularny w grze, jednak Stogowski rozwiązał grę taktycznie bardzo dobrze, zapewniając sobie cenne zwycięstwo.

W grze mieszanej para toruńska Fryszczynowa — Herdegen **bez wysiłku pokonali poznańczyków** Remos — Sławek 6:2, 6:1.

Ciekawy przebieg miała gra pojedyńcza panów Bojanowski (T.) — Mikrus (P.). Pierwszy set wygrywa Mikrus 6:1, przyczem w oczy rzuca się słaba forma Bojanowskiego, który gra miękko, jakgdyby zniechęcony bez serca i zwykłej ambicji. W drugim secie przy stanie 2:2 gra zostaje przełożona z powodu deszczu na popołudnie. Okazało się to zbawienne dla Bojanowskiego, który po południu przyszedł do siebie, rozegrał się i w końcu odnalazł swoją dobrą formę, **wygrywając drugiego seta 7:5, a trzeciego 6:2,** nie pozwalając przeciwnikowi dojść do głosu. Widownia rzesiście oklaskiwała zwycięstwo popularnego „Funka".

Następnie odbyła się gra podwójna panów Sławek — Łaniecki (P.) — Herdegen — Stogowski (T.). **Zwyciężyła para toruńska po zaciętej grze 6:4, 7:5.**

W dalszym ciągu gier pojedyńczych panów **Stogowski** (T.) pokonał Mikrusa (P.) 6:2, 0:6, 6:1. Gracze wnieśli na boisko dużo humoru, Stogowski w pierwszym i ostatnim secie grał doskonale, a w drugim odnosiło się wrażenie jakgdyby umyślnie pozwolił zdobyć honorowego seta sympatycznemu poznaniakowi.

Ostatnia **gra pojedyńcza panów** Bojanowski (T.) — Łaniecki (P.) zakończyła się pewnem zwycięstwem Bojanowskiego 6:2, 6:1, który grał doskonale.

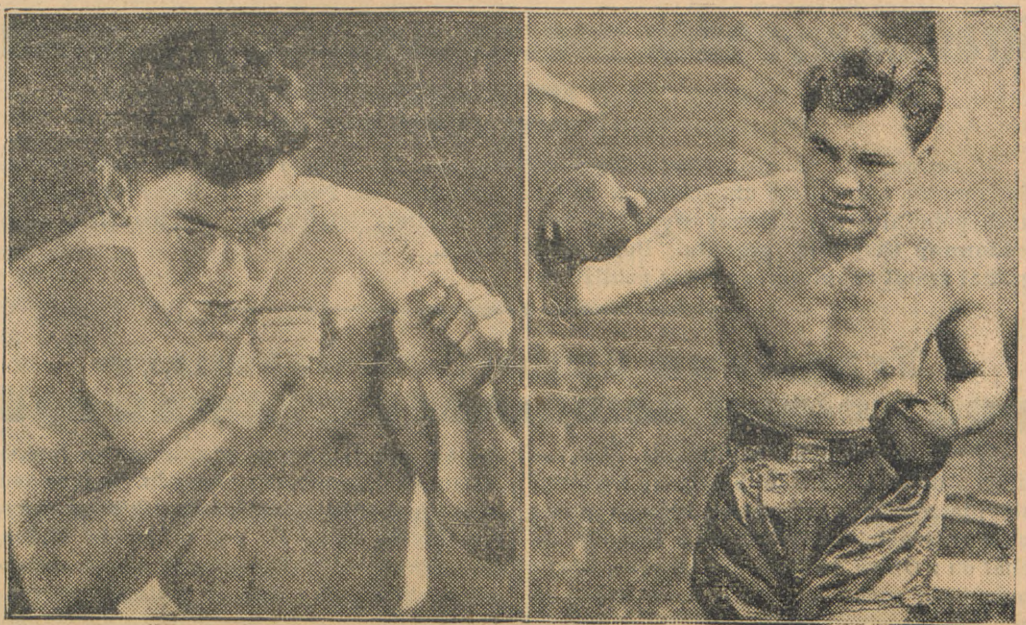
Ogólny wynik 7:0 jest **wielkim sukcesem rakiet toruńskich,** gdyż drużyna „Cegielskiego" jest wicemistrzem Poznania i reprezentuje dobry poziom gry.

Publiczności mimo przelotnych opadów, sporo. Najbliższym przeciwnikiem T. K. L. T. będzie **B. K. S. z Bydgoszczy,** przyczem walki ze względu na udział znanego tenisisty Laszkiewicza zapowiadają się bardzo ciekawie.

Nieznaczne zwycięstwo Schmellinga nad Paolinem

Berlin, (PAT.) W niedzielę wobec 50 tysięcy widzów odbył się mecz bokserski między **byłymi mistrzami świata Schmellingiem (Niemcy) a Hiszpanem Paolino.** Po 12-rundowej walce **nieznaczne zwycięstwo na punkty odniósł Schmelling.**

Paolino znajdował się **w doskonałej formie.** Chwilami nietylko, że potrafił utrzymać walkę równorzędną ze Schmellingiem, ale okresami **górował nawet nad Niemcem.**

Hiszpański bokser Paolino (z lewej) Maks Schmeling (z prawej).

Piłka nożna

RUCH (ŚLĄSK) — WARTA (POZNAŃ) 1:3.

Poznań, 7. 7. (PAT.) W Poznaniu rozegrano w niedzielę mecz piłkarski o mistrzostwo Ligi między śląskim „Ruchem" a miejscową „Wartą". Zwyciężyła „Warta" 3:1, do przerwy 1:0 dla „Ruchu". Mecz wzbudził duże zainteresowanie ze względu na wystąpienie Malinowskiego, który pierwszy raz stanął na boisku po ostatniej kontuzji nogi. Wilimowski właściwie ograniczył się do statystowania.

W drugiej połowie nieszczęśliwym zbiegiem okoliczności został ponownie kontuzjonowany i zniesiony z boiska. Pierwszą bramkę dla „Ruchu" strzela Majcherek. Po przerwie wyraźną przewagę ma „Warta", dla której pierwszą bramkę strzelił Kryszkiewicz. W 11-tej minucie ten sam gracz zdobywa drugą dla „Warty". Wreszcie w 20-tej minucie drugiej połowy Scherffke zdobywa trzecią bramkę dla zwycięzców. Publiczności około 3.000.

POGOŃ — LEGJA 6:1.

Lwów, 7. 7. (PAT.) Rozegrany we Lwowie mecz piłkarski o mistrzostwo Ligi między „Legją" z Warszawy a „Pogonią" ze Lwowa zakończył się zwycięstwem „Pogoni" 6:1 (4:0). Dla „Pogoni" bramki strzelili trzy bramki Matjas II, dwie bramki Kluz i jedną Niechcioł. Dla „Legji" jeden punkt uzyskał Przeździecki I. „Legja" mimo porażki tak wysokiej grała bardzo ładnie i stworzyła zespół bardzo wyrównany. Publiczności 3000. Sędziował p. Rettig z Łodzi.

ŚLĄSK — Ł. K. S. 1:0.

Katowice, 7. 7. (PAT.) W Świętochłowicach w meczu o mistrzostwo Ligi Śląsk pokonał ŁKS. 1:0 (0:0). Mecz stał na wysokim poziomie. ŁKS. zawiódł, chociaż miał lekką przewagę w polu, ale nie umiał grać skutecznie pod bramką przeciwnika. Jako całość lepszy był Śląsk. Jedyną decydującą bramkę zdobył Bryła. Widzów około 3.000. Sędziował p. Gumplewicz.

POLONJA — WISŁA 3:2.

Warszawa, 7. 7. (PAT.) W meczu o mistrzostwo Ligi Polonja pokonała Wisłę krakowską 3:2 (3:2). Walka była zacięta i emocjonująca. Polonja wygrała zasłużenie, gdyż drużynowo i zespołowo zaprezentowała się o wiele lepiej od Wisły. Wszystkie bramki padły w ciągu 10 minut pomiędzy 25 a 35 minutą pierwszej połowy. Prowadzenie zdobył Artur. Wyrównał Binok dla Polonji. Drugą bramkę dla Polonji zdobywa Kula, wyrównywa ponownie Kopeć. Decydującą o zwycięstwie bramkę zdobywa Kuchniarz. Sędziował Gruszka. Widzów około 4.000.

MAKABI BIJE CRACOVIĘ 3:0

W sobotę odbył się w Krakowie mecz piłki wodnej o mistrzostwo Polski pomiędzy Makabi (Kraków) a Cracovią, zakończony zwycięstwem Makabi 3:0. Wszystkie bramki dla zwycięzców zdobył Ritterman.

Sukces polskich pływaków w Gdańsku

W ramach międzynarodowych zawodów pływackich w Sopotach odbył się bieg na **200 m.** stylem dowolnym z udziałem 2-ch **polskich pływaków:** Bocheńskiego i Szrajbmana. Bocheński zajął w tym biegu pierwsze miejsce w czasie 2:40,2, a Szrajbman drugie w czasie 2:41,8.

Mistrzostwa lekkoatletyczne Polski

Tilgner z Torunia mistrzem Polski w rzucie kulą

W sobotę rozpoczęły się w Białymstoku zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo Polski panów. Pierwszego dnia uzyskano naogół średnie wyniki. Jedynie w skoku o tyczce Morończyk **pobił rekord polski** o 1 centymetr, uzyskując wynik 391.

Techniczne wyniki pierwszego dnia przedstawiają się następująco:

110 m. przez płotki: 1) Haspel (AZS Lwów) w czasie 16,3 przed Oszastem (Cracovia) 16,6 i Wieczorkiem (Wilno) 16,7 sek.

W finale biegu 100 m.: zwyciężył Tęsiorowski (AZS Poznań) w czasie 11,4, przed Trojanowskim (Polonja — Warszawa) 11,5 Jasiewiczem (Warta) 11,6. Najlepszy czas w tej konkurencji uzyskał w międzybiegach Zasłona z białostockiej „Jagiellonji" (11,1), ale w finale nie mógł powtórzyć swego wyniku z powodu upadku i kontuzji nogi.

Bieg 400 m.: 1) Kucharski („Jagiellonja") 50 sek. przed Biniakowskim (Warta) 50,1 i Śliwakiem (Sokół — Lwów) 51 sek.

Bieg 3.000 m. z przeszkodami: 1) Kramka (Zw. Strzel. Gdynia) w czasie 10:31,6 przed Karczewskim („Warszawianka") 10:44,5 i Pruszkowskim (P. K. S. Warszawa) 11:04. Drugie miejsce zajął właściwie Adamczyk, ale został zdyskwalifikowany za nieprawidłowe przejście przez przeszkodę.

Bieg 10.000 m.: 1) Fiałka (Cracovia) 32:36 przed Wiśniewskim (Warszawianka) 33:04,9 i Półtorakiem (Jagiellonja) 33:36,2.

Skok o tyczce: 1) Morończyk (Sokół — Lwów) 391 **(rekord polski pobity o jeden centymetr)** przed Sznejdrem (Pogoń — Katowice) 381 i Zakrzewskim (Polonja — Bydgoszcz) 371.

Skok wdal: 1) Hoffman (Warta — Poznań) 7,13 m. przed Pławczykiem (AZS. Warszawa) 7,09 i Sikorskim (P. K. S. Warszawa) 7,07 m.

Rzut kulą: 1) Tilgner (Sokół — Poznań) 15,31 przed Heljaszem (Warta) 14,88 i Fiedorukiem (Wilno) 13,81.

Rzut dyskiem: 1) Heljasz (Warta) 41,04 przed Tilgnerem (Sokół — Poznań) 40,46 i Gieruto (Wilno) 39,76.

W biegu na 800 metr. odbyły się jedynie przedbiegi. Pierwszy przedbieg wygrał Kucharski („Jagiellonja") w czasie 2:08 przed Jurczykiem (Cracovia), a w drugim przedbiegu zwyciężył Janowski (Warta) w czasie 2:04,2 przed Rakoczym (Pogoń — Katowice).

Sygnał czasu

czyli najnowszy system wychowawczy.

Słynny amerykański pięściarz John Braddock przyzwyczaja swych parulетnich synków zawczasu do zdobywania powodzenia w życiu za pomocą pięści i... uczy ich sztuki bokserskiej.

Święto sportu w drugim Baonie Strzelców w Tczewie

Marynarka zdobyła puhar

W ubiegłą sobotę dnia 6 bm. o godz. 9 rozpoczęły się zawody lekkoatletyczne 6-ciu klubów wojskowych na tczewskim Stadjonie Miejskim, które trwały do godz. 20.

W zawodach brały udział następujące kluby sportowe: Marynarki Wojennej z Gdyni, Bataljonu Morskiego z Wejherowa, 1 Bat. Strzelców z Chojnic, 2 płk. Szwoleżerów ze Starogardu, II/65 pp. z Gniewu i 2 Bat. Strzelców z Tczewa. Na szczególną uwagę zasłużyli zawodnicy klubu sportowego Marynarki Wojennej, którzy pod każdym względem przewyższali współzawodników. To też całkiem słusznie została im przyznana nagroda przechodnia, w postaci puharu, ufundowanego przez II Baon Strzelców Tczew. Podajemy poniżej wyniki rozgrywek:

Bieg 100 m. 1) podch. Kulpiński czas 11,07 sek II-65 pp. Gniew, 2) starszy strz. Makulec 11,08 (2 Baon Strz.) 3) por. Grodek 11,08 (II-65 pp.)

Bieg z 800 m. mar. Judasz 2,10 min. (M. W.) 2) strz. Wacek, czas 2,10 min. (Bat. Mor.) 3) strzel. Kuchciński 2,11 (2 Bat. Strz.)

Skok wdal: 1) por. Mar. Kozak 6,22 m. 2) Grodek por. 5.78 m. (II-65 pp.), 3) szer. Węsierski 5,70 (B. M.)

Rzut oszczepem: 1) mat Ledzion 44,30 m. (M. W.) 2) mat Radziwoniak 38,93 m. (MW), 3) mat Czylak 36,45 m. (MW.)

Skok o tyczce: 1) Kozak por. mar. 3,10 m. (MW), 2) podpor. mar. Kowalski 2,90 m. (MW.), 3) podch. Lisecki 2,80 m. (2 B. Strz.)

Bieg 3000 m: 1) strzelec Wacek czas 9,35 min. (BM.), 2) strzel. Kuchciński 9,36 min. (2 B. Strz.), 3) mar. Judasz 9,38 min. (MW).

Bieg 400 mtr: 1) podch. Kulpiński 56,03 sek. (II-65 pp), 2) strzel. Reszczyński 57,05 (I B. Strz.), 3) str. strzelec Skwiercz 58 sek. (Bat. Mor.).

Skok wzwyż: 1) Kozak por. mar. 1,60 m., (MW). 2) Wysiecki por. 1,60 m. (2 M. Strz.), 3) Tuz 1,55 m. (2-65 pp.)

Rzut kulą: Adamowicz 10,56 m. (MW). 2) Ratajczyk 10,33 m. (MW) 3) Czylak 10,31 (M. W.).

Rzut dyskiem: 1) bosm. mat Czylak 36 m., 2) mar. Adamowicz 34,55, 3) mar. Ratajczyk 30,05 m.

Koszykówka rozegrana pomiędzy drużynami 2 bat strz. Tczew — Bataljonu Morskiego — Wejherowo zakończyła się zwycięstwem drużyny Baonu Morskiego w stosunku 12:18, zaś siatkówka rozegrana przez Marynarkę Woj. — 2 Bat. Strz. Tczew zakończyła się porażką 2 baonu strz. 2:0.

Na zakończenie dnia odbył się mecz piłki nożnej pomiędzy drużyną 2 Baonu Strz. — Baonu Morskiego z Wejherowa. Gra obfitowała w szereg ciekawych momentów. Silna przewaga była po stronie 2 Baonu Strz.. Zakończono mecz wynikiem 2:0 (2:0). Bramki dla barw 2 Baonu zdobyli Bieszka i Karolak.

Ocena na punkty: 1) 33 punkty — Marynarka Wojenna, 2) 2 Bat. Strzelców 10 pkt. 3) Baon Morski 8 punktów i 4) 2-65 pp. Gniew — 7 punktów.

Na ziemiach Pomorza

Przed wyjazdem harcerzy pomorskich do Spały

Odezwa do społeczeństwa pomorskiego

Tysiączna rzesza harcerzy pomorskich wyjeżdża w dniu 10. bm. o godz. 2-giej w nocy z Torunia do Spały, celem wzięcia udziału w Jubileuszowym Zlocie Harcerstwa Polskiego, który odbędzie się z racji 25-lecia istnienia naszego ruchu na Ziemiach Rzeczypospolitej.

Czterdzieści drużyn zlotowych zjedzie do Grodu Kopernika, aby przedstawić się Stolicy Pomorza przed występem jubileuszowym w Spale, w obliczu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Pragniemy, aby całe społeczeństwo, które zawsze tak życzliwie patrzało na naszą pracę, było sercem i duszą oddane braci harcerskiej, mogło stwierdzić postawę i wygląd całej Chorągwi Pomorskiej Harcerzy przed wyjazdem do Spały. W związku z tem urządzamy w dniu 9 lipca b. r. **uroczysty przegląd drużyn zlotowych** którego dokona Przedstawiciel Pana Wojewody Pomorskiego na placu przed Starostwem Powiatowem, o godz. 17 min. 30. Na przegląd Szan. Społeczeństwo uprzejmie zapraszamy.

Program pobytu w Toruniu drużyn zlotowych jest następujący:

dnia 9 lipca 1935 r.

o godz. 11-tej zjeżdżają drużyny do Torunia;

od godz. 11-tej do 14-tej — zwiedzanie Torunia;

o godz. 17-tej — przygotowanie do przeglądu, przegląd i defilada;

o godz. 21 min. 10 zbiorowy występ harcerzy przed mikrofonem Radjostacji Toruńskiej;

o godz. 21 min. 30 odśpiewanie modlitwy harcerskiej.

Dnia 10 lipca 1935 r.

o godz. 2 min. 52 — odjazd specjalnym pociągiem do Spały.

Czuwaj!

Szef Wyprawy Pomorskiej na Zlot
(—) hm Tadeusz Cieplik.

Komendant Chorągwi Pomorskiej Harcerzy
(—) hm Wład. Wacław Sieradzki.

Pożar w Państwowej Fabryce Wyrobów Tytoniowych w Starogardzie

Wdniu 4 lipca br. około południa wybuchł pożar w Państw. Fabryce Wyrobów Tytoniowych. Pożar powstał na II. p. budynku, w którym odbywała się fabrykacja tabaki. **Zapalenie się surowców tytoniowych spowodowało ogromne chmury gryzącego dymu, który utrudniał bardzo akcję ratowniczą a przedewszystkiem spowodował ogromną panikę w całem mieście.**

Na miejscu pożaru natychmiast zjawiły się władze z p. starostą dr. Cichowskim na czele, straż pożarna i pogotowie 2 p. szwol. zajęło się ratownictwem. Niebawem przybyła też na pomoc straż pożarna z Zakładu Psychjatrycznego z Kocborowa.

Po kilku godzinach zdołano ogień zlokalizować. Duszący dym nie ustępował do wieczora. Dopiero nocny deszcz i wiatr umożliwił mieszkańcom rynku i najbliższych ulic spokojny sen.

Niebezpieczeństwo było wielkie z powodu wiatru i z powodu **bliskiego sąsiedztwa fabryk, koniaku, octu i musztardy firmy Polski Przemysł Wódczany** (dawniejszy Winkelhausen). To też personel tej firmy wprost z nadludzkim wysiłkiem brał udział w akcji ratunkowej. W jednej chwili po wybuchu pożaru na wszystkich dachach tej firmy zna lazł się personel pracowniczy ze sikawkami. Prawie całkowitą ochroną kilku budynków prywatnych między fabryką państwową a Winkelhausenem objęli samorzutnie pracownicy Polskiego Przemysłu Wódczanego. Straż pożarna i wojsko po bohatersku pracowały około samego płonącego budynku.

Straty dotychczas ściśle nie określone, ale jest pewność, **że nie przekroczą 100.000 zł,** tembardziej, że zniszczeniu uległo tylko II piętro i dach, trochę gotowej tabaki i surowca. Natomiast ocalały maszyny na parterze i I. piętro.

Przyczyna pożaru zaczyna się wyjaśniać. Pewnem jest, że nie zachodzi ludzka zła wola. W dniu pożaru fabryka była nieczynna i personel był nieobecny. Śledztwo trwa.

Straszny wypadek podczas rozbierania granatu

Wskutek odniesionych ran podczas eksplozji robotnik Zygmunt Murkiewicz zmarł w szpitalu

W rozbrajalni im. gen. Porzyckiego w Bydgoszczy zdarzył się ub. soboty w godzinach południowych **straszny wypadek, spowodowany eksplozją granatu. Rozerwany granat zranił znajdującego się w pobliżu robotnika 38-letniego Zygmunta Murkowicza, zam. przy ul. Pięknej 13, który odwieziony do Szpitala Miejskiego w niedzielę rano zmarł.**

Tragiczna śmierć rowerzysty pod kołami samochodu ciężarowego

W ostatnich dniach około godz. 10-tej na ulicy Adolfa Hitlera w Sopotach wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, którego ofiarą padł szesnastoletni Władysław Dargatz. Jechał on z Oliwy do Sopot na rowerze, wbrew przepisom ruchu kołowego, lewą stroną jezdni. Z przeciwnej strony zdążał samochód ciężarowy z Pomorza PM 12503.

Kierowca samochodu ciężarowego **w ciemności nie zauważył zbliżającego się z przeciwnej strony rowerzysty.** Na kilka metrów przed jadącym samochodem rowerzysta starał się przejechać na prawą stronę jezdni. Mimo, że kierowca samochodu, widząc ten manewr, **puścił w ruch wszystkie hamulce, rowerzysta dostał się pod samochód. Tylne, podwójne koło ciężkiego samochodu zmiażdżyło mu czaszkę. Śmierć nastąpiła natychmiast.**

Zmarły tragiczną śmiercią Władysław Dargacz wracał z odwiedzin u siostry swojej w Oliwie do domu. Kierowca samochodu ciężarowego nie ponosi żadnej winy, ponieważ wypadek spowodował rowerzysta.

Pan Wojewoda Pomorski Kirtiklis na inspekcji

W sobotę, 6 b. m., p. Wojewoda Kirtiklis wyjechał na kilkudniową inspekcję powiatu świeckiego celem zapoznania się z funkcjonowaniem nowo utworzonych gmin zbiorowych na terenie powiatu.

W niedzielę, 7. b. m., p. Wojewoda wziął udział w zjeździe osadników województwa pomorskiego w Laskowicach.

Ruch na drodze Helskiej

Donosiliśmy o otwarciu drogi Helskiej, **aż do kąpieliska Juraty dla samochodów i** motocykli.

Przy wjeździe, jak wiadomo pobierane są opłaty, wynoszące od samochodu 1 zł, a od motocykla 0,50 zł. Uzyskana kwota z powyższych opłat idzie na wynagrodzenie pracy dróżników, czuwających i regulujących ruch na drodze Helskiej.

Droga jest tak wąska, że samochody wymijać się nie mogą, stąd zaszła potrzeba utrzymywania specjalnych dróżników, na których budżet wydział pow. nie przewidywał specjalnych funduszy.

Opłaty nie wywołują żadnych sprzeciwów, owszem, turyści okazują wielkie zadowolenie, **że dla pojazdów mechanicznych udostępniony został Hel,** do niedawna niedostępny dla samochodów.

Dwa wypadki samochodowe w Bydgoszczy

W dniu 5 bm. w godzinach wieczornych na skrzyżowaniu ulic Jagiellońskiej i Konarskiego w Bydgoszczy zdarzył się wypadek samochodowy, którego ofiarą padła pasażerka auta osobowego 78-letnia **Eugenja Lewakowska**, zam. przy Nowym Rynku 5. Lewakowska jechała samochodem osobowym nr. rej. P. Z. 48.833, kierowanym przez szofera **Stefana Winnickiego** (ul. Ks. Skorupki 71), przyczem podczas mijania zakrętu na ul. Jagiellońskiej samochód ten zderzył się z ciężarówką nr. rej. P. Z. 48.869 kierowaną przez szofera **Teofila Derkowskiego** (Toruńska 34). Wskutek zderzenia obydwa samochody zostały dość poważnie uszkodzone, kierowcy natomiast wyszli z opresji bez szwanku. Jedynie p. Lewakowska pokaleczona została odłamkami szkła, i to tak poważnie, iż musiano ją umieścić w szpitalu.

* * *

U wylotu ul. Dolina na pl. Poznańskim nastąpiło ub. soboty w godzinach wieczornych zderzenie dwóch samochodów. **Wskutek wypadku dość poważnie okaleczone zostały dwie pasażerki pp. Franda Nachatsek** (ul. Krakowska 6) i **Anna Lemke, zam. w Gnieźnie.** Ofiary wypadku odstawiono do lecznicy miejskiej, gdzie pozostają dotychczas pod opieką lekarską.

Minister Cadere w obozie oficerskim „Strzelca" w Rozewiu

W sobotę po południu odwiedził obóz oficerski Związku Strzeleckiego w Rozewiu minister pełnomocny i poseł nadzwyczajny króla Rumunji prof. Cadere w towarzystwie konsula rumuńskiego w Gdyni dr. Kasprowicza i redaktora Arciszewskiego. Ministra Cadere powitał komendant główny Związku Strzeleckiego płk. Frydrych, i komendant obozu mjr. Jabłoński w otoczeniu starszyzny obozu.

Minister Cadere odbył przegląd oddziału rumuńskiego, liczącego 109 ludzi a składającego się z instruktorów i młodzieży szkolnej, należących do pokrewnej „Strzelcowi" organizacji rumuńskiej.

Wieczory teatralne. „Paganini", operetka Lehara

Gościnny występ zespołu operetkowego z Poznania

Odważyć się na wystawienie operetki Lehara „Paganini" bez orkiestry, bez chórów, bez wielu innych akcesoryj operetkowych, było bądź co bądź rzeczą ryzykowną. Jeśli mimo to zespół poznański wyszedł z próby obronną ręką, to zawdzięcza to w pierwszym rzędzie b. dobrym wykonawcom pierwszoplanowych ról i baletowi.

Majchrzakówna, którą nie poraz pierwszy widzieliśmy na toruńskiej scenie, grała rolę księżnej z „grandezzą" a kochanki demonicznego wirtuoza z czarującym wdziękiem i temperamentem. A co najważniejsze, artystka dysponuje głosem pięknym i umie śpiewać. P. Petri rolę Paganiniego zalicza zapewnie również do najlepszych w swym repertuarze.

Poza tą czołową parą do powodzenie operetki przyczynia się głównie balet z czarującą primabaleriną p. Grabowską i p. Zwolińskim na czele.

W reszcie zespołu też nastąpiły pewne korzystne przesunięcia; podobał się ogólnie szarżujący nieco zawiele p. Gruszczyński jako Pimponelli, oklaski zebrali też p. Cybulski w roli impresarja i p. Kwaśniewska w menuecie.

Wkońcu jedno pobożne życzenie: Powiększenia orkiestry (4-osobowej!) zapewne się już nie doczekamy; czy jednak nie możnaby jej ulepszyć? **A. R.**

RADZISŁAW PETER
świetny tenor zespołu operetkowego, występującego obecnie w Teatrze Ziemi Pom.

HELENA MAJCHRZAKÓWNA
rozpoczęła gościnne występy w Teatrze Ziemi Pomorskiej partją kobiecą w operetce Lehara „Paganini".

Dom wypoczynkowy Rodziny Urzędniczej w Juracie na Helu

Zarząd Ziemi Pomorskiej Stowarzyszenia „Rodzina Urzędnicza" zawiadamia wszystkich zainteresowanych, że dom wypoczynkowy Rodziny Urzędniczej w Juracie na Helu zostanie otwarty z dniem 10 lipca br. W szczególności Zarząd Ziemi komunikuje, że dzieci członków Rodziny Urzędniczej wyjeżdżają do Juraty 10 lipca (środa) o godzinie 2,60 rano. Zbiórka dzieci wyznacza się na godzinę 6 na dworcu Toruń-Przedmieście, skąd dzieci pod opieką nauczycieli wyjadą do Juraty.

We wszystkich sprawach związanych z kwestją Domu Wypoczynkowego w Juracie Zarząd Ziemi Pomorskiej prosi o zgłaszanie się bezpośrednio do Zarządu Domu pod adresem: Zarząd Domu Wypoczynkowego Rodziny Urzędniczej, Jurata na Helu.

Światło elektryczne w kąpieliskach nadmorskich

Po wytyczeniu trasy sieci przewodów wysokiego napięcia z Pucka do poszczególnych letnisk nad otwartym Bałtykiem, w najbliższych miesiącach dokonana **zostanie elektryfikacja kąpielisk, tak, że w przyszłym sezonie, poczawszy od Karwi, aż do Pucka wszystkie miejscowości posiadać będą światło elektryczne.**

Budujemy Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Józefa Piłsudskiego

WYKAZ SUM WPŁACONYCH W POMORSKIEJ WOJEWÓDZKIEJ K. K. O. NA KONTO KOMITETU BUDOWY MUZEUM

W ciągu dnia 6 lipca na rachunek Wojewódzkiego Komitetu Budowy Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, wpłacono w Pomorskiej Wojewódzkiej Komunalnej Kasie Oszczędności w Toruniu (ul. Mostowa 11 — gmach Starostwa).:

Wydział Powiatowy w Kościerzynie zł 1000;

Związek Rezerwistów w Kończewicach zł 13,30;

Członkowie Kółka Rolniczego w Kończewicach według załączonego zestawienia zł 50.00

Dyrektor Zygmunt Mocarski w. m. honorarjum za odczyt w Radju Pom. w dniu 5 bm. zł 25;

Dyrektor Wolman od Związku Wiejskich Spółdzielni Województwa Pomorskiego na ręce Pana Wojewody Pomorskiego w. m. zł 2000.

Razem zł 3088,30.

Stan z dnia 5 lipca 42.407 zł 98 gr.
Stan z dnia 6 lipca 45.496 zł 28 gr.

WYKAZ SUM WPŁACONYCH W KOMUNALNEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI POW. TORUŃSKIEGO W TORUNIU NA KONTO „FUNDUSZ NA BUDOWĘ MUZEUM ZIEMI POMORSKIEJ IM. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO"

W dalszym ciągu wpłacono do KKO pow. toruńskiego w Toruniu (plac Teatralny — gmach Starostwa) na konto „Fundusz na Budowę Muzeum Ziemi Pomorskiej imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego" następujące kwoty:

Gmina Bielany, Lubicz zł 14,60; Robotnicy Cukrowni, Chełmża zł 150; p. Wessel Willi, Nieszawka zł 5; p. Maks Krueger, Nieszawka zł 5; p. Hugon Krueger Nieszawka zł 5; Koźlikowski Leonard Nieszawka zł 10. Prac. fizyczny Gazowni Elektrowni i Tramwajów w Toruniu zł 248,50.

Stan na dzień 5 lipca br. 18.862,90.

CZŁONKOWIE KÓŁKA ROLNICZEGO W KOŃCZEWICACH NA MUZEUM

Wykaz członków Kółka Rolniczego PTR. w Kończewicach, którzy złożyli składki na budowę Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Piłsudskiego w sumie 50 zł. przesłaną przekazem na PKO nr. 208852.

Kółko Rolnicze 10 zł; Bolesław Krzywicki 5 zł; Alina Daszkiewiczówna 10 zł; Boniecki 0,50 zł; Zieleziński Stefan 1 zł; Majewicz Stanisław 1 zł; Lesiński Bolesław 1 zł Joek 1 zł; Szaturski Władysław 2 zł; Starzyński Władysław 0,50; Kamiński Piotr 1 zł; Kamińska Julja 1 zł; Krzyżykowski 1 zł Ziemlewski 0,50 zł; Stawski 1 zł; Zaton 1 zł; Krawczyk 0,50 zł; Zillman 0,50; Kałwa 3 zł; Majewicz Franciszek 0,50 zł; Wiśniewski 1 zł; Dziewiątkowski 1 zł; Strąkowski 1 zł; Skopiński 5 zł. Razem zł 50.

GRUDZIĄDZ NA MUZEUM

W dniach od 28 czerwca do 3 lipca br. deklarowali na Muzeum w KKO m. Grudziądza:

Barwicki Bronisław 3 zł; Spółdzielnia 66 pp. 10 zł; Bank Zw. Spół Zarobkowych 114 zł; Jena Kazimierz 5 zł; II Koło Dziel. przy BBWR. 25 zł; Marchlewski Tadeusz 25 zł; Jankowska Anna 2 zł; V Kom. Miejsk. Koła Robotn. 99,50; Cieślewicz Walenty 5 zł; Krzyżanowski Bernard 10 zł; Piekarski Antoni 4 zł; Rink Bernard 5 zł; Bęcławski Lucjan 5 zł; Bożejko Aleksander 2 zł; Więzienie 11,05 zł; Sędz. Sądu Grodzkiego 20 zł; Makowski Wacław 10 zł; Głażewski Stanisław 3 zł; Sommerfeld Karol 2 zł; Kulina August 5 zł; Woj. Więzienie Śledcze 3,35 Monopol Tytoniowy 8 zł; Chełstowska Joanna 2 zł; Baumgardt Karol 2 z; Stefaniak Jan 10 zł; Brumirski Witold 5 zł; Hawranke Roman 5 złotych.

Jak widać z powyższego zestawienia ofiarność mieszkańców miasta Grudziądza z każdym dniem wzrasta.

Sekcja Finansowa jest przekonana, że ze względu na wzniosły cel drogi sercu każdego Polaka nikogo z pośród mieszkańców miasta Grudziądza nie zbraknie w składaniu ofiar na budowę Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Kto nie otrzymał deklaracji zbiorowej lub indywidualnej może ją otrzymać w KKO miasta Grudziądza — Ratusz pokój nr. 107.

TCZEW NA MUZEUM

Komitet Obywatelski Budowy Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszała Józefa Piłsudskiego w Tczewie podaje do wiadomości wyniki pierwszej serji list składkowych:

Nr. 186 — up. p. Franciszek Bieliński — Wydział Powiatowy 1500 zł, p. starosta Muchniewski 100 zł, urzędnicy Starostwa 172 zł. Razem 1772 zł.

Nr. 1[illegible] — up. p. notarjusz Stasiński — Tczew 71[illegible] zł. [illegible] 150 zł, p. Gryning 100 zł, p. Szer[illegible] zł, p. dr. Kaznowski 100 zł, p. Tomczyk 50 zł, p. Waligóra 50 zł.).

Nr. 35 — Kupcy up. p. Kyclera Jan, Tczew 320 zł.

Nr. 33 Kupcy up. p. Kyclera Jan, Tczew 475 zł. (p. Szellong 100 zł, p. Kycler Jan 50 zł, p. Grzesik 50 zł, p. Potocki 50 zł, p. Zuch 50 zł.).

Nr. 34 Kupcy up. p. Kycler Jan, Tczew 480 zł. (p. Hirschfeld 100 zł.).

Nr. 30 Cech piekarski up. p. A. Szczygielski, Tczew 52 zł.

Nr. 178 Cech rzeźnicko-wędliniarski 19 zł.

Nr. 180 Cech malarski up. p. Chmielecki 24 zł.

Nr. 181 Cech kołodziejski up. p. Borkowski 24 zł.

Nr. 177 Cech fryzjerski up. p. Möller — 65 zł.

Nr. 121 Zarząd Miejski Pelplin 500 zł.

Nr. 142 Cukrownia Pelplin up. p. Czerwiński 5.592,50 zł. (p. Kaczmarek 200 zł., p. Czerwiński 100 zł.).

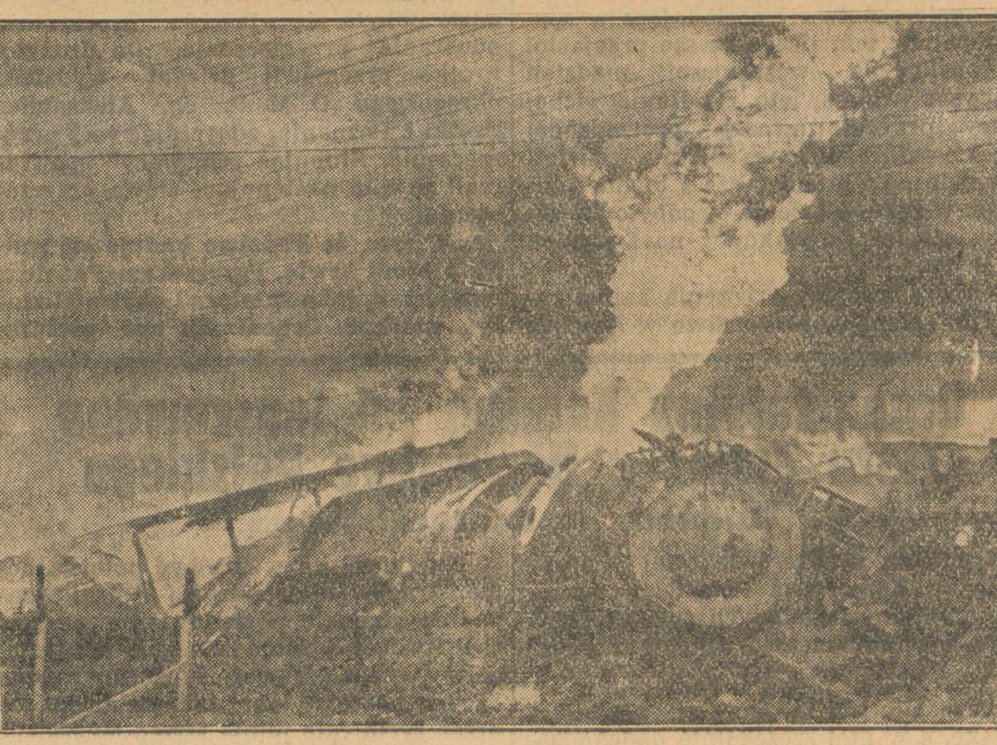
Nr. 122 up. p. Pawlak, Pelplin 19 zł.
Nr. 123 up. p. Mechliński, Pelplin 28,20 zł.
Nr. 124 up. p. Kankowski, Pelplin 104 zł.
Nr. 125 up. p. Rapior, Pelplin 101 zł.
Nr. 78 Zarząd Miejski, Gniew 300 zł.
Nr. 72 up. p. Grucza, Gniew 76,55 zł.
Nr. 76 up. p. Behrend, Gniew 38,65 zł.
Nr. 77 up. p. Raszejanka, Gniew 94,60 zł.
Razem 10.498,50 zł.

Kościerzyna na Muzeum

Dalszy ciąg ofiarodawców z powiatu kościerskiego

Zarząd Miejski Kościerzyna 500 zł, Abramsohn Jakób Kościerzyna 300 zł, Zarząd Gminny Skarszewy 60,85 zł, Wójtostwo Dziemiany 25,91 zł, Stowarzyszenie Rodziny Urzędniczej Kościerzyna 20 zł, Wójt gminy Nowa Karczma 30 zł, Wójtostwo Liniewo 21,80 zł, Adwokat Pokorzyński Kościerzyna 20 zł, Kamiński Józef burmistrz Kościerzyna 10 zł (I rata), Zarząd Związku Strzeleckiego Kościerzyna 10 zł, Hirsch Marcin Kościerzyna 10 zł, Partykiel K. Kościerz. 10 zł, Hr. Grocholski Józef Kościerzyna 10 zł, Hahn Małgorzata Kościerzyna 10 zł, Bracia Armańscy Kościerzyna 10 zł, Górski Marjan Kościerzyna 10 zł, Kulaszewski Józef urzędnik miejski Kościerzyna 9 zł, Świeczkowski Teodor urzędnik miejski Kościerzyna 9 zł, Ebertowski Leon urzędnik miejski Kościerzyna 8 zł, Wierzba Brunon em. burmistrz Kościerzyna 8 zł, Hotel Pomorski (Filiński) Kościerzyna 7,50 zł, Gierszewski Adam urzędnik miejski Kościerzyna 6 zł, Hirschm Józef urzędnik miejski Kościerzyna 6 zł, Ohler Józef, urzędnik miejski Kościerzyna 6 zł, Nadolski Leon urzędnik miejski Kościerzyna 6 zł, Bonca Walerjan urzędnik miejski Kościerzyna 5 zł, Wojewódka Franciszek urzędnik Miejski Kościerzyna 5 zł, Węsierski Hubert Płachty 5 zł, Związek Strz. Żeński Kościerzyna 5 zł, Pozorska Łucja Kościerzyna 5 zł, Żuławski Łucjan urzędnik miejski Kościerzyna 7 zł, Deja Izydor nacz. Urzędu Pocztowego Kościerzyna 5 zł, Manthey Helena Skarszewy 5 zł, Gackowski Stanisław Lipusz 5 zł, Związek Strzelecki Oddział Lipusz 5 zł, Ks. proboszcz Wagner Lipusz 5 zł, Kęsicki Brunon Stara Kiszewa 5 zł, Klemsporf Stanisław urzędnik miejski Kościerzyna 4 zł, Czerniewski Leon urzędnik miejski Kościerzyna 4 zł Buszmann urzędnik miejski Kościerzyna 4,50 zł, Pałasz urzędnik miejski Kościerzyna 4,50 zł, Bielecki Aleksander urzędnik miejski Kościerzyna 3,90 zł, Gliszczyński Maksymiljan urzędnik miejski Kościerzyna 3,90 zł, Bielecki Aleksander urzędnik miejski Kościerzyna 3,90 zł, Literski Wiktor urzędnik miejski Kościerzyna 2,80 zł, Plich Józef pracownik elektrowni miejskiej 1 zł, Wędlikowski Franciszek pracownik elektrowni miejskiej 1 zł, Landowski Stef. Kościerzyna prac. Rzeźni miejskiej 2 zł, Kasprzyska prac. rzeźni m. 1,50 zł, Żyndówna prac. Rzeźni m. 1,50 zł, Sobotówna prac. Rzeźni m. 1,50 zł, Kaszubowska prac. Rzeźni m. 1,50 zł, Skowrońska Elżbieta urz. miejska Kościerzyna 3 zł, Ebertowski Augustyn Markubowo 2 zł, Zarach Wojciech Kościerzyna 2 zł, Zieleniecki Henryk Kościerzyna 2 zł, Gdaniec Alojzy Nowa Karczma 2 zł, Kreft Jan Lipusz 2 zł, Brandtówna Zofja Liniewo 2 zł, Zarząd Gminy Liniewo 2,50 zł, Witkowski Jan Skarszewy 1 zł.

Cały pociąg towarowy spłonął

W Arkansas (St. Zjednoczone) wykoleił się pociąg towarowy znajdujący się w pełnym biegu przyczem powstał pożar. Spaliły się wszystkie wagony wraz z lokomotywą.

Robotnicy BBWR.

budują bezpłatnie dom społeczny im. Marszałka

Na zebraniu Koła Robotniczego przy B. B. W. R. w Gdyni w dniu 13 u. m. zapadła rezolucja, mocą której zobowiązali się wszyscy członkowie Koła Robotniczego ofiarować po dwa dni bezpłatnej pracy przy budowie Domu Społecznego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Obywatelski ten czyn zasługuje ze wszech miar na uznanie. O ile zaś znajdzie więcej naśladowców, wówczas inicjatywa Rady Grodzkiej B. B. W. R. w Gdyni, będzie mogła być skromnemi środkami zrealizowana w krótkim czasie na chwałę Imienia Pierwszego Marszałka Polski i z pożytkiem dla miejscowego społeczeństwa, które dotąd pozbawione jest lokalu mogącego zogniskować życie organizacyjne naszego miasta.

Dom Społeczny winien powstać wysiłkiem społecznym!

Skąd się wzięła nazwa przylądka Rozewskiego i Rozewia?

Niezwykle ciekawe jest pochodzenie nazwy przylądka Rozewskiego i wogóle Rozewia, gdzie wznosi się jedna z najsilniejszych latarń morskich Bałtyku, a druga co do siły w Europie latarnia Stefana Żeromskiego. Obecnie zwiedzany jest przylądek rozewski przez tłumy wycieczkowiczów, nie od rzeczy więc będzie ustalić pochodzenie nazwy przylądka.

W ciągu wieków nazwa przylądka ulegała częstym zmianom, na co wskazują dokumenty historyczne. Za książąt pomorskich przylądek nosił nazwę Róże-Pole. Krzyżacy wzgórze nazwali Rosenfeld. Szwedzi, którzy tu często lądowali z Rosenfeldu urobili Rosewt. Po rozbiorach Prusacy nazwali przylądek Tixhöft, a w roku 1920 prawi właściciele wybrzeża: Różewie, wymawiane tak w gwarze kaszubskiej. Ponieważ latarnia posiada urządzenia sygnalizacyjne, a „ó" i „ż" w międzynarodowej komunikacji trudne są do zrozumienia, ustalono nazwę Rozewie. Radjo - latarnia rozewska nadaje więc sygnały nie „Róż" lecz ROZ. Coraz bardziej jednak popularną staje się nazwa latarni Stefana Żeromskiego, tak iż ludność inaczej już nie mówi jak „idę do blizy Żeromskiego" (bliza — po kaszubsku latarnia).

Pożegnanie p. naczelnika Zgrzebnioka W Pomorsk. Urzędzie Wojewódzkim

Dnia 6 bm. w auli Urzędu Wojewódzkiego w Toruniu odbyło się pożegnanie naczelnika wydziału pracy, opieki i zdrowia **p. Alfreda Zgrzebnioka,** który udaje się na stanowisko **wicewojewody białostockiego.** Ustępującego p. naczelnika wydziału żegnał przemówieniem **p. Wojewoda Pomorski,** a p. naczelnik **Grzanka** wręczył mu **popiersie Marszałka,** jako dowód uznania zasług, położonych na polu pracy społecznej.

„Wesele Kasznbskie" będzie wystawione w kąpieliskach nadmorsk.

Kaszubski Związek Strzelecki powiatu morskiego staraniem p. inż. Kuniewskiego z dużym nakładem pracy przygotował **imprezę objazdową po kąpieliskach i obozach wypoczynkowych,** głośnego widowiska w gwarze ludowej p. t. **„Wesele Kaszubskie",** odegranego nie tak dawno z ogromnem powodzeniem w Warszawie.

Widowisko wystawione będzie przez zespół regjonalny z Wejherowa, który je wykona na przyszły tydzień w obozach oficerskich Związku Strzeleckiego **w Rozewiu,** a następnie dla letników w kasynie oficerskiem w **Wielkiej Wsi i Hallerowie.** Przewidziany jest spektakl w **Helu, Jastarni i Juracie** a później **w Gdyni i Orłowie Morskiem.**

Wywrócone przez wiatr drzewo zabiło konia i zraniło człowieka

W Lubiance pod Toruniem podczas urzędowania Komis. Poboru Koni wskutek silnego wichru wywrócone zostało drzewo, które spadło na konia i trzymającego go robotnika Ireneusza Juszczaka. Juszczak doznał stłuczenia kolana lewej nogi i został przewieziony do szpitala w Toruniu, koń zaś doznał złamania krzyża.

Co — kiedy — gdzie?

Repertuar Teatru Ziemi Pomorskiej

Poniedziałek 8 bm. **Wocławek** — „Paganini".

Poniedziałek 8 bm. **Wejherowo** — „Towariszcz".

Wtorek 9 bm. **Ciechocinek** „Paganini".

Wtorek 9 bm. **Gdynia** — Malicka i Sawan.

Z polskiej prasy muzycznej

Numer szósty kwartalnika „Muzyka Polska", wydawanego przez Tow. Wydawn. Muzyki Polskiej, poświęcony jest omówieniom warunków pracy kompozytorów i muzyków polskich i sytuacji na muzycznych rynkach wydawniczych. We wstępnym artykule pt. „Frontem do muzyki" Zbigniew Drzewiecki charakteryzuje ciężkie położenie kompozytorów i muzyków polskich. Autor, uzasadniając społeczne zadanie muzyki, wzywa do zaradzenia złemu przez zorganizowanie „Świąt muzycznych", przez opodatkowanie się miast — do planowej akcji, której hasłem byłoby „Frontem do muzyki".

Teodor Zalewski, walcząc z krzewieniem się na zawodowym terenie muzycznym dyletantyzmu i nieuctwa, omawia w artykule swym problemy organizacji zawodu muzycznego. W związku z tym artykułem redakcja „Muzyki polskiej" zamieszcza jako artykuł dyskusyno - informacyjny pracę Otto Grafa p. t. „Organizacja życia muzycznego w Niemczech".

Bronisław Rutkowski w wywiadzie z kierownikiem muzycznym Polskiego Radja p. Edmundem Rudnickim omawia współpracę świata muzycznego z Polskiem Radjo.

Pozatem kwartalnik „Muzyka Polska" przynosi omówienie wszystkich ostatnich wydawnictw muzycznych oraz bogatą kronikę wydarzeń w kraju i zagranicą.

Wielkie uroczystości śpiewacze w Estonji

W miejscowości Sertavola nad jeziorem Ładoga (Zachodnia Karelja), skąd pochodzi słynny epos fiński Kalavala, rozpoczęły się dziś z okazji przypadającego w tym roku stulecia tego eposu, imponujące uroczystości śpiewacze, które zgromadziły nad brzegami jeziora Ładoga około 5.000 śpiewaków, 20.000 widzów oraz delegacje zagraniczne. Punktem kulminacyjnym uroczystości było odsłonięcie pomnika śpiewaka Run oraz inscenizacja dzieła fińskiego kompozytora Erkki Melartina „Białej Nocy Północnej" na leśnej polanie, otoczonej granitowemi skałami.

Dzień w Toruniu

Poniedz. 8 lipca

Kalendarzyk rzym.-kat.
Poniedziałek: Elżbiety — Wtorek: Weroniki

DYŻUR APTEK.

Dziś i jutro w śródmieściu dyżuruje: Apteka Radziecka, ulica Szeroka; — na Bydgoskiem Przedmieściu: Apteka św. Anny, ul. Mickiewicza 98 (od godz. 22 do rana); na Mokrem: Apteka pod Łabędziem, ul. Kościuszki (od godz. 22 do rana).

TEATR ZIEMI POMORSKIEJ.

— **Dziś** — nieczynny.
— **Jutro** — nieczynny.

REPERTUAR KIN:

MARS: „Pozwól się kochać". Nadprogram Extra-tygodnik „Paramountu".
LIRA: „Niebezpieczny kochanek" i „Kochanka z kabaretu".
ŚWIATOWID: „Dwie sieroty".
ARJA: „Uwodzicielka" i „Niebezpieczna piękność."
CORSO: „Morska bestja" i „Szatański plan".

— **Bibljoteka Stowarzyszenia polsko-francuskiego w Toruniu** podaje do wiadomości osób zainteresowanych, że na czas wakacyjny będzie otwarta tylko w czwartki od godziny 17 do 18.

Z Aeroklubu Pomorskiego

Zarząd Aeroklubu Pomorskiego zwołuje na 17 lipca na godzinę 18 do gmachu Inspektoratu aArmji przy Rynku Nowom. w Toruniu zebranie członków Aeroklubu Pomrsk. Porządek obrad przewiduje: Zagajenie, wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia. Program pracy A. Pm. Sprawy organizacyjne, związane z programem. Wyszkolenie oraz opłaty na rzecz Min. Kom. Uzupełniające wybory do Zarządu. Wolne wnioski.

Zawiadamiając o powyższem, Aeroklub Pomorski wzywa wszystkich tych członków, którzy zgłosili swoje przystąpienie do Aeroklubu, a nie wypełnili przepisanej deklaracji, do zgłoszenia się w sekretarjacie Aeroklubu przy ul. Piekary 37/39 w godzinach od 18 do 20 i dopełnili formalności, by temsamem mogli brać udział w Walnem Zgromadzeniu.

Z koła toruńskiego Związku Podof. Rezerwy

W dniu 4 bm. w lokalu „Tivoli" odbyło się zebranie Związku Podoficerów koła Toruń. Przewodniczył prezes p. Mogilicki. Sekretarz p. Górski odczytał protokół a prezes okólniki Zarządu Głównego oraz okręgowego Zw. Podof. Rez. Potem omawiano sprawę Krajowego Zjazdu Og. Związku Podoficerów Rez. w dniach 6. 7 i 8 lipca w Warszawie. Zkolei prezes p. Mogilicki zdaje sprawozdanie z odprawy prezesów i komendantów 23 czerwca w której m. in. poruszona była sprawa pogłoski o likwidacji Zw. Podoficerów Rez. Pogłoska jakoby Zw. Podof. miał być zlikwidowany a jedynie miałby istnieć Zw. Rezerwistów jest błędna. Pogłoski takie hamują jedynie pracę związkową. Wypowiedzenie prezesa w tej sprawie przyjęło zebranie z wielkiem zadowoleniem. Dalej omawiano sprawę hodowli i tresury psów rasowych do służby łącznikowej w razie wojny. Zkolei prezes zawiadomił o mającym się odbyć 11 sierpnia zjeździe okręgowym w Gdyni.

Na strzelanie o mistrzostwo Polski Związku Podof. Rez. w Warszawie w dniu 6 bm. Koło Toruń delegowało najlepszych strzelców w osobach pp. Augustyna Dembińskiego, Alfonsa Wojnowskiego i Władysława Duszyńskiego. Na zjazd krajowy delegowano prezesa p. Mogilickiego oraz ref. pras. p. Bartoszyńskiego.

W dyskusji zabierali głos m. in. red. Kobierski i p. Drążkowski, który specjalnie dziękował prezesowi za tak jasne postawienie sprawy istnienia Związku.

Migawki toruńskie

„Pol"

Pomyślałby kto, że naród nasz nie jest patrjotyczny, a my na każdym kroku manifestujemy naszą polskość. Był czas, że nawet na zapałkach figurowało godło państwowe, Orzeł Biały.

Na szczęście nasz hurrapatrjotyzm zdaje się zanikać. Obserwujemy natomiast inne niebezpieczne zjawisko, nagminnie rozpełzłe po naszej ziemi. Przejdźmy się choćby po ulicach Torunia i obejrzyjmy sobie, tak dla ciekawości, niektóre szyldy, napisy firmowe. Coraz więcej mamy w Polsce przedsiębiorstw handlowych z obowiązkową przyczepką „pol". A zatem Meblopol, Ubiorpol, Polbut, Poldruk, Kapeluszpol, a nawet gdzieś widziałem „Cukierczekpol". Ta ostatnia nazwa brzmi nawet dość groźnie, przypomina bowiem coś z czekistów, gdy tu chodzi o nazwę tak niewinną, jak firma czekoladowa.

Układam sobie, w braku lepszego zajęcia, słownik firm handlowych, bo niebawem nie będziemy wiedzieli co która z nich oznacza, jak np.: „Mopol". Owszem, „Monopol" wiemy, ale „Mopol"? Obok tylu „polów" może wreszcie doczekamy się „Kiszkopolów", „Kiełbasopolów", „Mydłopolów" — wszystko w naszych warunkach jest możliwe, z jakiej racji w tak haniebny sposób szpecimy nasz piękny język polski?

(es)

Z miasta

— **Dzwon-Toruń.** W poniedziałek 8 bm. o g. 20 lekcja śpiewu pod dyrekcją p. prof. Z. Moczyńskiego w lokalu ul. Mostowa 20 I piętro. Obecność wszystkich śpiewaków konieczne. Przyjmuje się także nowych członków. Zarząd. 6174

— **„30 strzałów ku chwale Ojczyzny".** W Kasynie podoficerskiem w dniu wczorajszym o godz. 16 odbyło się otwarcie konkursu strzelania pod hasłem „30 strzałów ku chwale Ojczyzny", urządzonego staraniem Korpusu Podoficerów garnizonu toruńskiego. Dla biorących udział w konkursie wyznaczonych zostanie 15 nagród. Konkurs, w którym udział mogą brać wszyscy obywatele, trwać będzie do dn. 4 sierpnia b. r.

— **Przechadzka z przeszkodami.** Jan Pietrasiński schodząc po stopniach z mostu kolejowego na Kępę Bazarową, spadł z wysokości 8 m i doznał ogólnego potłuczenia ciała. W chwili wypadku Pietrasiński był w stanie nietrzeźwym. Został on przewieziony do szpitala miejskiego.

Walczyć będą o lepszą duszę Polaka...

Z uroczystości przyrzeczenia pierwszej Kadry O. M. P. w Bydgoszczy

Powstałe niedawno w Bydgoszczy pierwsze Ognisko **Organizacji Młodzieży Pracującej,** znane już dobrze naszemu społeczeństwu i posiadające w społeczeństwie tem liczne rzesze przyjaciół — obchodziło wczorajszej niedzieli pierwsze swoje święto. Po długiej cichej pracy przygotowawczej prowadzonej przez ostatnie miesiące — zimą w świetlicy, wiosną i latem także z łopatą i kilofem w ręku w terenie — odbyło się zaprzysiężenie „Ompiaków" na I stopień O. M. P.

Uroczystość przyrzeczenia zainaugurowało solenne nabożeństwo w kościele św. Trójcy. Po Mszy św. zespół członków Ogniska I O. M. P. im. Prezydenta Mościckiego udał się do ogrodu Patzera, gdzie odbyła się właściwa uroczystość odebrania przyrzeczenia. Do drużyny krótko przemówił delegat wydziału okręgowego O. M. P. ob. **Aleksander Prętki** z Poznania, odczytując rotę przyrzeczenia. Ślubując „Ompiacy" powtarzali za nim następujące słowa przyrzeczenia:

„Wierzę, że Państwo buduje się pracą, a broni krwią. Przyrzekam Państwu Polskiemu, jako żołnierz i obywatel służyć, władzom Organizacji być posłusznym, kolegów organizacyjnych radą i pomocą wspierać. Walczyć będę o lepszą duszę Polaka-Obywatela, o lepszą przyszłość gospodarczą Polski, o podniesienie i zrównanie świata pracy ze wszystkiemi stanami. Dążąc do wyrobienia w sobie zdolności w służbie społecznej — przyrzekam sumiennie i ze wszystkich sił swoich wypełniać przyjęte na siebie obowiązki".

Po złożeniu przyrzeczenia wszystkim „Ompiakom" wręczono znaczki organizacyjne.

Zkolei do kadry O. M. P., będącej zarazem pierwszą kadrą młodzieży pracującej w Bydgoszczy przemówił prezes Koła Przyjaciół O. M. P. **dr. Czesław Wiecki,** zachęcając ich do wytrwałości i dalszej pracy w myśl swojej ideologji. O znaczeniu pracy i możliwościach pracy zorganizowanej opowiedział członkom O. M. P. kierownik Sekretarjatu Grodzkiego B. B. W. R. p. radny **Feliks Jaworski.**

Po tej części uroczystości pierwsza kadra „Ompiaków" w Bydgoszczy, jednolicie umundurowana, udała się z orkiestrą Zw. Inwalidów Wojennych na czele pod dowództwem kierownika Ogniska ob. Czesława Libera do swej świetlicy przy ul. Bielany. W uroczystości I Ogniska O. M. P. uczestniczyli również członkinie I Ogniska Żeńskiego O. M. P. z kierowniczką swą ob. **Kossową** na czele, oraz prezdstawiciele szeregu zaproszonych organizacyj.

Wieczorem w świetlicy Ogniska odbył się na zakończenie uroczystości zaprzysiężenia wieczorek, połączony z występami wokalno-muzycznemi.

Organizacyjny Komitet Jubileuszowego Zlotu Związku Harcerstwa Polskiego

Odezwa do społeczeństwa

Jubileusz ćwierćwiekowej pracy Związku Harcerstwa Polskiego na niwie wychowania młodych pokoleń przypada w chwili ciężkiej żałoby narodowej.

Przestało bić najgoręcej kochające Polskę, a w niej szczególnie nadchodzące pokolenia, serce Wodza. Wśród młodych pokoleń, szczególnie blisko sercu Komendanta była młodzież harcerska, czemu niejednokrotnie dawał On wyraz, między innemi w pamiętnym rozkazie do harcerek i harcerzy z okazji dziesięciolecia pracy harcerstwa.

Oto słowa rozkazu: „Już w latach niewoli przygotowaliście się do służby Ojczyźnie. Uwierzywszy w tę prawdę, że tylko silny i zdrowy, przygotowany odpowiednio naród zdolny jest podjąć zwycięsko zbrojną walkę o niepodległość, poczęliście z całym entuzjazmem młodości zaprawiać swe ciała do trudów życia obozowego, ćwiczyć się w rzemiośle wojennem, a dusze swe młode nastrajać na wysoki ton moralny ofiarnej gotowości do czynu".

Harcerstwo Polskie na przestrzeni ćwierć wiekowej swej zaszczytnej pracy dla Polski było i jest „nastrojone na wysoki ton moralny ofiarnej gotowości do czynu", czemu ustawiczne dawało wyraz.

W ciężkiej dla Polski chwili harcerstwo święcić będzie swoje 25-lecie w najwłaściwszy dla siebie sposób, bo zlotem w Spale, nad którym Wysoki Protektorat objął Pan Prezydent Rzeczypospolitej i który zgromadzi 20 tys. harcerek i harcerzy, nie licząc delegacyj harcerzy z poza granic Państwa i skautów państw innych.

Na zlocie, który ma być potężną demonstracją „nadchodzącej Polski", zapadnie głębokie postanowienie w sercach tysięcy zgromadzonej na nim młodzieży, że z ideowej spuścizny przez Wodza pozostawionej nic nie uroni, że przez życie całe pilnie strzec jej będzie. Zlot będzie przejawem wielkiej czci, jaką żywi harcerstwo dla wielkiej postaci Wychowawcy Narodu, jak również będzie demonstracją ćwierć wiekowego dorobku harcerstwa na polu wychowania młodych pokoleń w Polsce.

W związku z tem, wzywamy wszystkich, którzy doceniają ważność w Polsce sprawy wychowania nowych pokoleń w duchu wielkiej ideologji Marszałka Józefa Piłsudskiego, do czynnego poparcia zamierzeń komitetów wojewódzkich, współorganizujący zlot, przez wstępowanie na ich członków, oraz przyczynianie się do pomnażania zasobów pieniężnych, umożliwiających wzięcie udziału w zlocie jak najliczniejszym szeregom niezamożnej młodzieży harcerskiej.

Harcerstwo jest ruchem godnym poparcia!

Przewodniczący Organizacyjnego Komitetu Jubileuszowego Zlotu Z. H. P.

(—) Marjan Zydram Kościałkowski.

Pożar w fabryce Eberhardta

Na terenie fabryki wyrobów metalowych **Eberhardta** w Bydgoszczy przy ul. św. Trójcy wybuchł ub. soboty pożar, który na szczęście udało się Straży Pożarnej w krotkim czasie stłumić w zarodku. **Spalił się jedynie dach odlewni żelaza, powodując mniejsze straty.**

Matka 8 dzieci 6-ty raz karana za kradzieże

Na ławie oskarżonych Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy zasiadła onegdaj **39-letnia Marja Woźniak,** którą w dn. 1 bm. ujęto w jednym ze sklepów bławatnych przy Rynku im. Marsz. Piłsudskiego podczas usiłowanej kradzieży składowej. Szopenfeldziarka ukryła zręcznie pod ubiorem wałek jedwabiu długości 21 m i z łupem tym zamierzała wymknąć się niespostrzeżenie. Przypadek zrządził, iż manewr złodziejski zauważył jeden z ekspedjentów, który Woźniakową przytrzymał.

Podczas rozprawy okazało się, iż oskarżona jest nieprzeciętną klientką sądu. Woźniakowa jest matką ośmiorga dzieci, pochodzi z dobrej rodziny (ma 2 braci na wyższych stanowiskach) i za kradzieże była już... 5 razy karana. Tłumacząc się ze swego postępku, podsądna twierdziła, iż **kradnie z nałogu, z przyzwyczajenia,** mimo tego jednak sąd skazał ją, jako **niepoprawną kleptomankę na 7 miesięcy bezwzględnego aresztu.**

Z całego kraju

NAPAD NA POCIĄG WĘGLOWY.

Na terenie powiatu kolskiego dokonano napadu na pociąg towarowy, naładowany węglem. Szajka rabusiów, w liczbie kilkunastu osób zatrzymała pociąg towarowy i rozpoczęła rabunek. Obsługa pociągu dała ognia, wobec czego napastnicy zbiegli. Jeden z nich został zabity. Jest to mieszkaniec jednej z miejscowości powiatu nieszawskiego.

WYPADEK PRZY ROZBIÓRCE MOSTU

Przy rozbiórce starego mostu na Wisłoce pod wsią Łabuzie, runęła część mostu — która przygniotła kilkunastu robotników. Trzech ciężko rannych przewieziono do szpitala powszechnego w Tarnowie. 10 innych robotników odniosło lżejsze obrażenia.

ZŁODZIEJ ZABITY PRĄDEM

W Chorzowie niejaki Franciszek Papier który zakradł się do nieczynnej fabryki Zappego celem dokonania kradzieży żelaza dostał się do stacji przewodów wysokiego napięcia elektrycznego i wskutek dotknięcia się drutów z prądem, poniósł śmierć na miejscu.

NAPAD NA INKASENTKĘ W ŁODZI

W Łodzi dokonano na ul. 6 sierpnia napadu na inkasentkę jednej z większych firm przemysłowych. Rabusie zabrali gotówką 2.400 zł. i weksle na 1000 zł. Ująć ich nie zdołano. W czasie pościgu za napastnikami ranny został dozorca jednej z pobliskich posesyj.

CAŁA WIEŚ SPŁONĘŁA.

We wsi Wola Zagrodnia, pow. koneckiego, wybuchł pożar w zagrodzie włościańskiej, wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem. Ogień przerzucił się na sąsiednie zabudowania i zniszczył 39 domów mieszkalnych, 26 stodół i 36 obór. Straty wynoszą około 60.000 zł.

RZEKA BIAŁA WYLAŁA.

Nad Ciężkowicami przeszła w nocy gwałtowna burza, połączona z oberwaniem chmury. Rzeka Biała podniosła się o 3 m ponad stan normalny, a potok Ostruszanka zalał przedmieście Ciężkowic. Droga z Ciężkowic do Jastrzębi zniszczona. Tor kolejowy pod Siedliskami od Bobowa podmyty.

OBERWANIE CHMURY W KIELECKIEM

Kieleckie od dłuższego czasu nawiedzają gwałtowne burze, niszcząc plony i dobytek mieszkańców. Onegdaj nad Kielcami i okolicą przeszła znów burza, podczas której nad wsią Oblęgor. pow. kieleckiego nastąpiło oberwanie chmury, skutkiem czego zniszczone zostały plony na przestrzeni 12 morgów oraz uszkodzona droga gminna. W czasie burzy piorun uderzył w jedną z zagród, wzniecając pożar. Straty spowodowane przez burzę są dość znaczne.

Gwałtowne burze w południowych okolicach
wyrządziły znaczne straty

W powiecie koneckim nad wsiami Ruda Maleniecka, Wyszyna Rudzka, Wyszyna Fiałkowska, Wyszyna Muchorowska i Kotonica przeszła gwałtowna burza z gradem. Na powierzchni 600 ha grad wybił zboża. Straty są znaczne.

W dwie godziny po burzy nad południowo - zachodnią częścią powiatu koneckiego nad wsiami gminy Gowarczów przeszła **niebywała nawałnica z piorunami, która zniszczyła zasiewy na przestrzeni 3.600 morgów oraz wywróciła 40 budynków gospodarskich, 27 stodół i 4 domy.**

W Gowarczowie piorun wzniecił pożar, od którego spalił się dom z zabudowaniami gospodarskiemi, przyczem 18-letnia Irena Królikowska doznała poparzeń. Straty bardzo znaczne.

Dnia 26 czerwca b. r. zmarł w Warszawie

ś. p.

Stanisław Żeromski

urodzony dnia 14. 7. 1860 r. w Pakutyńcach na Podolu.

Zmarły był w latach 1921—1930 radcą i syndykiem Magistratu miasta Bydgoszczy.

W czasie tej Jego działalności zdobył sobie powszechne uznanie i poważanie miejscowego Obywatelstwa.

Cześć Jego pamięci!

1819

Prezydent miasta Bydgoszczy.

Dzieci polskie z Niemiec na kolonje letnie w kraju

Od 27 czerwca br. rozpoczęła się powtarzająca się corocznie wędrówka dzieci polskich z Niemiec na kolonje letnie, organizowane przez Polski Związek Zachodni na terenie całego omal Państwa Polskiego. Pomorze bierze wybitny **udział w akcji kolonjalnej P. Z. Z., nie tylko przyjmując u siebie większą ilość dzieci polskich** z Niemiec ale również pośrednicząc w wysyłce dzieci, jadących z Prus Wschodnich i z Pogranicza do różnych miejscowości w Polsce na kolonje letnie.

W dniu 27 czerwca br. przybyła z Pogranicza do Miasteczka grupa 79 dzieci, które pod opieką konwojentów odjechały w liczbie **41 dziewcząt na kolonję letnią w Opaleniu i w ilości 38 chłopców na kolonję letnią w Wejherowie.**

W dniu 1. lipca br. przyjechała do Torunia partja dzieci z Warmji i z Mazowsza Pruskiego, witana serdecznemi słowami i słodyczami przez przedstawicieli miejscowego społeczeństwa i Polskiego Związku Zachodniego. Dziewczęta z Warmji udały się natychmiast o godzinie 19-tej w dalszą drogę do Ino**wrocławia, gdzie mają zatrzymać się przez okres miesięczny na kolonji letniej. Chłopcy z Warmji w liczbie 27 i grupa dzieci z Mazowsza Pruskiego** przejechały użyczonemi bezpłatnie tramwajami do szkoły przy ul. Sienkiewicza nr. 34. Po umyciu się, zjedzeniu kolacji i krótkim wypoczynku — dzieci z Mazowsza odjechały **na kolonję letnią w Ustroniu na Śląsku Cieszyńskim.**

Tego samego dnia t. j. w dniu 1 lipca **przybyła do Tczewa grupa 36 dzieci z Ziemi Malborskiej.** Powitana przez przedstawiciela P. Z. Z. grupa ta **odjechała częściowo do Milanówka pod Warszawą, a częściowo w okolice Kalisza.**

W dniu 30 czerwca br. i 1 lipca br. bawiło w Toruniu, jak już pisaliśmy 23 gimnazjastów i gimnazjastek polskich z Berlina, zwiedzając nasze miasto w przejeździe na kolonję letnią w okolicach Augustowa. Oprowadzaniem miłych gości zajął się profesor Hanusz.

Dnia 5 lipca 1935 r. zasnęła w Bogu, nasza najukochańsza siostra i ciotka

ś. p.

Flora Bernstein

wdowa po bp. Kupcu i właścicielu nieruchomości Symonie Bernstein.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dn. 8 lipca 1935 r. o godz. 14 z domu żałoby Grudziądz, ul. 3 Maja 35.

O czem donosi w ciężkim smutku pogrążona **Rodzina.**

828

Zjazd XIII grupy „Lewiatanu" w Gdyni

W sobotę odbył się w Gdyni zjazd XIII grupy Centralnego Związku Przemysłu Polskiego w skład którego wchodzą ogólne organizacje przemysłowe w całem Państwie.

Zjazd odbył się pod przewodnictwem prezesa Związku Fabrykantów w Bydgoszczy i wiceprezesa Izby Przemysłowo Handlowej w Gdyni dr **Kasperowicza.**

Referat sprawozdawczy o sprawach aktualnych wygłosił znany działacz gospodarczy i publicysta prezes dr. **Roger baron Battaglia.** Pozatem wygłosili referaty dyrektor Rady Interesów **Portu konsul dr. Kasprowicz** oraz Syndyk Związku fabrykantów i przemysłowców w Gdyni p. **Runert.** Wśród obecnych zauważyliśmy b. długoletniego prezesa a obecnie prezesa honorowego Izby Przemysłowo - Handlowej **p. Bolesława Kasprowicza,** prezesa Izby P. H. w Gdyni dyr. **Tora**, oraz szereg wybitnych przedstawicieli organizacyj gospodarczych z całej Polski.

W dniu wczorajszym uczestnicy zjazdu wyjechali na Hel.

SILVA RERUM

zebrał i zestawił Bolesław Busiakiewicz

KALENDARZYK HISTORYCZNY.

Co się kiedy i gdzie wydarzyło?

8 lipca

1414 Król polski **Władysław Jagiełło staje** pod m. Wolborzem przeciwko Krzyżakom.

1497 Sławny podróżnik i żeglarz portugalski **Vasco da Gama** wyrusza z Lizbony na poszukiwanie drogi morskiej do Indyj.

1537 Umarł w Krakowie (według **A. Marylskiego**) arcybiskup gnieźnieński — **Andrzej Krzycki** przez Albertrandi'ego nazwany „Polskim Owidjuszem" sławny w Europie z rozległej i głębokiej wiedzy; podziwiany i uwielbiany przez głośnego humanistę **Erazma z Rotterdamu.** Mecenas nauki i sztuk pięknych. Pochowany w Gnieźnie.

1695 Umarł w Haadze jeden z najznakomitszych fizyków i astronomów **Christian Huygheus**; ulepszył on teleskop, odkrył Saturna i jego pierścień, zbudował zegar wahadłowy i w. in.

1802 Umarł pod Wiedniem włoski malarz bitew i krajobrazów **Francesco Casanova.**

1822 Utonięcie pod Viareggio wielkiego poety angielskiego **Percy Shelley'a.**

1839 Urodził się w Richford przemysłowiec i multimiljarder **John Dawison Rockefeller.**

1869 **Powtórny pogrzeb króla Kazimierza Wielkiego na Wawelu. Temu niezwykłemu w dziejach wydarzeniu poświęcił jedno ze swych genjalnych arcydzieł — Stanisław Wyspiański.**

ALICE DE PAYER

Przekład Karola Forda.

Król Stanisław Leszczyński

39)

Powieść historyczna

— Orry — wyrzekł kardynał przystępując z miejsca do rzeczy — czy widziałeś pan już pana de Plelo od czasu jego przyjazdu?

— Nie, Wasza Eminencjo.

— Wiedz pan, że ten człowiek pokłóci nas z Prusami, z Rosją i Austrją jednocześnie, jeśli nie zrobimy z nim porządku.

— Do djabła! O, przepraszam, Wasza Eminencjo, chciałem powiedzieć... że to dużo kłopotów naraz.

— Takie jest właśnie i moje zdanie. Z drugiej jednak strony udzielił mi kilku cennych wiadomości. Czy panu wiadomo panie generalny kontrolerze, że w Polsce wyrzucamy złoto garściami?

— Niestety, Wasza Eminencjo, wydaje mi się to bardzo nie prawdopodobne. Tak mało mamy złota...

— Może nieco przesadził, opowiadając mi to, faktem jest jednak, że kiedy kraj ma mało złota, bywa często „kłonny do szczodrobliwości. W każdym razie, i to mówiąc między nami, nie jest wykluczone, że prywatna szkatuła królewska nie jest obca tej sprawie.

— Dobrze, Wasza Eminencjo. Nie mogę jednak w żaden sposób pojąć, dlaczego i dla kogo wyrzucamy tyle złota w Polsce?

— Poprostu dlatego, aby posadzić na tronie polskim teścia naszego króla.

— Aha!

— Tak! Wiadomo panu z pewnością, że niejeden dworzanin, a w szczególności niejedna dama dworu cierpi na samą myśl o tem, że królowa była zwyczajną szlachcianką. Córka panującego, choćby nawet obieranego — to już zupełnie co innego. Tak ważne względy warte są przecież wywołania nawet kosztownej wojny, prawda?

— Ale skoro Waszą Eminencję na czas o tem uprzedzono, potrafi Eminencja zapobiedz temu nieszczęściu.

— Mam nadzieję, Orry. W każdym razie — oto moja pierwsza instrukcja: niech pan uczyni wszystko na świecie, aby zatrzymać w Wersalu tego żółtodziuba. Możesz nawet w tym celu wyrzucić za okno nieco grosza... Te pieniądze z pewnością nie będą stracone.

— Dobrze, Eminencjo.

— Dodam jeszcze, że gdyby pani de Plélo pozostała w Kopenhadze, możnaby... Ale przecież pan sam rozumiesz, Orry. Nie wymagasz chyba ode mnie, bym zagłębiał się w szczegóły, nielicujące z moją godnością.

Wysoki urzędnik uśmiechnął się:

— Wasza Eminencja może być przekonana, że nic nie będzie zaniedbane, aby zatrzymać tutaj jak najdłużej pana hrabiego de Plélo.

Ironiczny uśmiech znów zakwitł na ustach kardynała de Fleury. Wyciągnął rękę do pana kontrolera generalnego, który z namaszczeniem ucałował pierścień pasterski.

— A więc, mój drogi Orry, mam pełne zaufanie do pana. I pamiętaj pan przy każdej swej czynności, że cel uświęca środki i że pracuje pan dla jedynego, prawdziwego dobra tego świata: dla pokoju.

Uczynił gest, który miał zastępować błogosławieństwo, poczem kontroler generalny, skłoniwszy się bardzo nisko, wycofał się tyłem z ministerjalnego gabinetu.

ROZDZIAŁ XVII
Znamienna rozmowa.

Eminencjo — odezwał się król, wskazując swemu pierwszemu ministrowi wygodny fotel — poprosiłem Eminencję do siebie, aby pomówić w sprawach polskich. Król Stanisław, mój teść, zawiadomił mnie, że dziś po południu przybędzie tu incognito. Oczekuję go lada chwila. Musimy jednak przed przybyciem króla naradzić się nad tą delikatną sprawą. Po wysłuchaniu jego słów zobaczymy, czy należy zmienić nasze uprzednie postanowienie.

— Sire — rzekł kardynał z uśmiechem — Wasza Królewska Mość zechce przyjąć do wiadomości, jak bardzo rad jestem, będąc głęboko przywiązany do jego osoby, że młody król Francji sam pragnie stanowić o ważnych sprawach państwowych.

Król uśmiechnął się również, schylając zlekka głowę. Ludwik XV był bardzo sprytny i, znając doskonale swego byłego nauczyciela, nie dał się wziąć na lep słodkich słówek, gdyż wiedział dobrze, że zręczny i uparty pierwszy minister w tym wypadku, jak i we wszystkich innych, wytęży wszystkie siły, aby narzucić mu swoje własne poglądy. Z pewnością sprzeciwi się wszelkim zamiarom czynnego wdawania się w sprawy tronu polskiego.

— Są to rzeczywiście bardzo ważne postanowienia, Wasza Eminencjo. Okoliczności są tego rodzaju, że należy szybko decydować się, zarówno ze względu na honor korony jak w interesie naszej polityki, jak również, Wasza Eminencja chętnie to przyzna, w interesie naszej religji.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Programy radjowe

Poniedziałek, 8 lipca

ROZGŁOŚNIA WARSZAWSKA

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). W przerwie o godz. 7.20 Dziennik poranny oraz Pogadanka sportowo-turystyczna. 8.20 Program na dzień bieżący. 8.25 Wskazówki praktyczne. 11.57 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. 12.00 Hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 12.03 Wiadom. meteorol. 12.05 Dziennik południowy. 12.15 „Dla naszych letnisk i uzdrowisk". Kwintet salonowy Ark. Flato. 13.00 Chwilka dla kobiet. 13.05—13.30 Koncert ork. 36 pp. pod dyr. mjr. St. Lidzkiego-Śledzińskiego. 15.15 Przegląd giełdowy. 15.25 Wiad. o eksporcie polskim. 15.30 Muzyka wokalna (płyty). 16.00 Pogadanka dla dzieci starszych z Poznania. 16.15 Mała Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego. 16.50 Codz. odcinek prozy: „Wędrówka Joanny" — powieść Ewy Szelburg-Zarembiny, czyta Wojciech Brydziński. 17.00 Krótki recital śpiewaczy S. Szyfmanówny. 17.15 Melodje operetkowe (płyty). 17.40 Koncert kameralny ze Lwowa. 18.00 „Jak powstaje talerz, na którym jadamy" — odczyt — wygł. inż. J. Bornstein. 18.15 „Cała Polska śpiewa". Koncert Chóru Związku Strzeleckiego pod dyr. Bernarda Hinka. 18.30 Pogadanka z Poznania. 18.40 Chwilka społeczna. 18.45 Koncert solistów (płyty). 19.05 Zapowiedź programu na dzień. nast. 19.15 Koncert reklamowy. 19.30 „Nałęczów" — transm. z parku sprawozdawca W. Hulewicz. Wędrówka mikrofonu. 19.50 „Co czytać?" Poezje o Józefie Piłsudskim' — omówi W. Sebyła (szkic literacki). 20.00 Skrzynka rolnicza — koresp. bież. omówi inż. W Tarkowski. 20.10 Audycja słowacka z Krakowa. 20.45 Dziennik wiecz. 20.55 „Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski". 21.00 Koncert symf. w wyk. ork. symf. P. R. pod dyr. G. Fitelberga oraz H Sztompka (fort.). 22.00 Wiadom. sportowe ogólne. 22.06 Wiadom. sport. lokalne. 22.10—23.30 Mała ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego. W przerwie o god. 23.00 Wiad. meteorol. dla komun. lotn.

ROZGŁOŚNIA TORUŃSKA

6.30 Tr. z Warszawy. 8.20 Progr. na dz. bież. 8.25 Wskazówki praktyczne. 11.57 Tr. z Warszawy i Krakowa. 12.03 Tr. z Warszawy. 13.30 Muzyka lekka (płyty). 15.15 Przegląd giełdowy. 15.25 Tr. z Warszawy. 15.30 Z operetek (płyty). 16.00 Tr. z Poznania i Warszawy. 17.15 Z oper Puccini'ego (płyty). 17.40—18.30 Tr. ze Lwowa i Warszawy. 18.30 Skrzynka ogólna — omówi St. Nowakowski. 18.40 Chwilka społeczna. 18.45 Recital fortepianowy S. Jagodzińskiej-Niekraszowej 1) Michałowski: Gawot g-moll, 2) Paderewski: Menuet op. 14 Nr. 1 3) Paderewski: Krakowiak fantastyczny, 4) Różycki: Legenda, 5) Szymanowski: Etiuda b-moll. 19.04 Frontem do morza. 19.05 Program na dz. nast. 19.15 Koncert reklamowy. 19.30 Tr. z Warszawy. 20.00 Wiadom. gospodarcze z Pomorza. 20.10 Tr. z Krakowa i Warszawy. 22.06 Wiadom. sport. z Pomorza. 22.10 Tr. z Warszawy.

Wtorek, 9 lipca

ROZGŁOŚNIA WARSZAWSKA

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). W przerwie o godz. 7.20 Dziennik poranny oraz Pogad. sport.-turystyczna. 8.20 Program na dz. bież. 8.25 Wskazówki praktyczne. 11.57 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. 12.00 Hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 12.03 Wiadom. meteorol. 12.05 Dziennik południowy. 12.15 Koncert z udziałem sol. (płyty). 13.00 Chwilka dla kobiet. 13.05 Koncert Tria Dworakowskiego. 15.15 Przegląd giełdowy. 15.25 Wiadom. o eksp. polsk. 15.30 Mała Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego. 16.00 „Skrzynka P. K. O.". 16.15 Koncert solistów (płyty). 16.50 Codz. odcinek prozy: „Wędrówka Joanny" — powieść Ewy Szelburg-Zarembiny, czyta W. Brydziński. 17.00 „Dla naszych letnisk i uzdrowisk". Koncert z Krakowa. 18.00 Pogadanka przyrodnicza z Wilna. 18.10 „Minuta poezji". Wiersz M. Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej p. t. „Najpiękniejsza zwrotka". 18.15 „Cała Polska śpiewa" (tr. z Krakowa). 18.30 Rezerwa. 18.40 „Życie artyst. i kult. stolicy". 18.45 Muzyka salonowa (płyty). 19.05 Program na dz. nast. 19.15 Koncert reklamowy. 19.30 Recital R. Hambrigk. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Wiadomości rolnicze. 20.10 „Aleko" opera w 1-ym akcie S. Rachmaninowa. W rolach głównych: St. Zawadzka, Eug. Mossakowski, St. Witas, T. Łuczaj. Dyr. Zdz. Górzyński. 20.55 Dz. wieczorny. 21.05 „Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski". 21.10 „Wesele polskie" — Suita baletowa F. Nowowiejskiego w wyk. ork. symf. P. R. pod dyr. kompozytora. a) Obertasy, b) Wyrwasy i kujawiaki, c) Pieśń o chmielu, d) Oczepiny i krakowiaki, e) Wiwat i taniec dla starych, f) Obertasy. 22.00 J. Brahms: Warjacje na temat Haydna w wyk. Londyńskiej ork. symf. pod dyr. P. Casalsa. Objaśnienia dr. E. Elsnerówny (płyty). 22.30 Wiadom. sport. ogólne. 22.36 Wiadom. sport. lokalne. 22.40—23.30 Mała Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego. W przerwie o godz. 23.00 Wiad. meteorol. dla komunik. lotn.

ROZGŁOŚNIA TORUŃSKA

6.30 Tr. z Warszawy. 8.20 Progr. na dzień bież. 8.25—8.30 Wskazówki praktyczne. 11.57—12.03 Tr. z Warszawy i Krakowa. 12.03—13.35 Tr. z Warszawy. 15.15 Przegląd giełdowy. 15.25—16.15 Tr. z Warsz. 16.15 Fantazje z oper (płyty). 1) Flotow: „Marta", 2) Massenet: „Manon", 3) Ponchielli: „La Gioconda", 4) Gounod: Romeo i Julja. 16.50—18.00 Tr. z Warszawy i Krakowa. 18.00—18.30 Tr. z Wilna, Warszawy i Krakowa. 18.30 „Warmjak, ksiądz Walenty Borczewski" — odczyt z cyklu: „Warmja i Mazury", wygł. P. Sowa. 18.45 Pieśni i arje w wyk E. Bandrowskiej-Turskiej (płyty). 1) Bach-Gounod: Ave Maria, 2) Betinelli: Skowronek, 3) Donizeti: Arja z op. „Linda di Chamonix, 4) Verdi: Arja z op. „Traviata". 19.04 Frontem do morza. 19.5 Program na dz. nast. 19.15 Koncert reklamowy. 19.30—20.00 Tr. z Warszawy. 20.00 „Po plony". Pogadanka rolnicza — wygł. Inż. A. Miksiewicz. 20.10—21.10 Tr. z Warszawy. 21.10 „Harcerze pomorscy na zlot do Spały" na wszystkie rozgł. Transmisja apelu Chorągwi Pomorskiej Harcerzy przed odjazdem do Spały. 1) Okrzyk harcerski na powitanie komendanta, 2) Przemówienie komendanta do harcerzy Chorągwi Pomorskiej i Gdańskiej, 3) Przemówienie przedstawiciela władz, 4) Występ chóru czterogłosowego Chojnickiego, dwie pieśni kaszubskie, 5) Chóralny śpiew 1000 harcerzy. 6) Djalog harcerski", 7) Modlitwa-śpiew Chorągwi harcerskiej przed odjazdem. 21.30—22.26 Tr. z Warszawy. 22.26—2230 Wiadom. sport. z Pomorza. 22.30—23.30 Tr. z Warsz.

ZAGRANICA

17.00 **Królewiec.** Koncert popołudn. 17.15 **National Progr.** Ork. mandolinistów. 18.30 **National Progr.** Muz. lękka. 18.30 **Praga.** „Od Kreneka do Schuberta" — audycja wokalna. 18.30 **Moskwa (WCSPS).** Koncert symf. pod dyr. O. Frieda. 18.50 **Sztutgart.** Koncert muzyki operowej. 19.00 **Lipsk.** Występ Kwartetu Drezdeńskiego. 19.00 **Berlin.** Pieśni Schuberta i Brahmsa. 19.05 **Monachjum.** Muzyka wieczorna dla każdego. 19.05 **Ryga.** Koncert wieczorny. 19.15 **National Progr.** Muzyka tan. 19.25 **M. Ostrawa.** Muzyka salon. 19.30 **Stockholm.** Muzyka lekka. 19.40 **Wiedeń.** Koncert orkiestrowy. 20.10 **Berlin.** „Mała orkiestra odbywa wielką podróż" — koncert rozrywkowy. 20.10 **Bratisława.** Muzyka lekka. 20.10 **Koenigswust.** „Muzyka w letni wieczór". 20.15 **Poste Parisien.** Koncert ork. symfonicznej. 20.15 **Bukareszt.** Koncert symfon. Dyr. Nottara. 20.30 **Budapeszt.** „Tosca" — opera Pucciniego z udz. Very Schwarz. 20.30 **Paris P. T. T.** Wiecz. muzyczny. 20.40 **Kopenhaga.** Recital fortep. 20.40 **Medjolan.** „Paganini" — operetka Lehara. 20.40 **Rzym.** Koncert solistów. 20.45 **Radio Paris.** Wiecz. piosenek. 20.50 **Praga.** Koncert fortep. Rachmaninowa. 21.00 **Hamburg.** Wesołe rozmaitości. 21.00 **Berlin.** „Wracaj — wszystko przebaczone" — kabaret berliński. 21.10 **Wrocław.** Recital rozrywk. 21.45 **Praga.** Kwartet smyczk. b-dur Suka. 21.45 **Budapeszt II.** Muzyka tan. 22.00 **Stockholm.** Muzyka lekka. 22.00 **National.** Koncert radjoork. 22.10 **Regional Progr.** Muzyka tan. 22.10 **Wiedeń.** Wiedeńskie melodje baletowe. 22.30 **Lipsk.** Koncert solistów. 22.30 **Koenigswust.** „Nocna muzyczka" 22.30 **Monachjum.** Wesoła muzyka nocy. 22.30 **Rzym.** Muzyka lekka. 23.00 **Koenigswust.** Muzyka kamer. 23.15 **Regional Progr.** Muzyka tan. 24.00 **Sztutgart.** Koncert kameral. 0.30 **Wiedeń.** Wesoła audycja wiedeńska.

TORUŃ

Wojskowo-

cywilny krawiec wykonuje pierwszorzędną pracę na bardzo dogodnych warunkach L. Ronk, Toruń, Małe Garbary 13, I. p. 5503

Reklamowo!

Sprzedajemy tanio
kuchnie od 80,— zł
sypialnie „ 280,— „
jadalnie „ 480,— „
Skład mebli, Toruń, Prosta 5
5461

Tylko do 13 lipca br. z powodu likwidacji nadzwyczaj tania wyprzedaż

Filetów i Kilimów

Spłaty długoterminowe. Zwiedzanie nie obowiązuje kupna. Toruń przy ul. św. Ducha 14. Czem wcześniej tem większy wybór. 5898

Motocykle

Norton, A. J. S., Royal Enfield. Modele 1935 r. Ceny zniżone. Warunki dogodne. Przedst. Bobola, Toruń, ul. Mickiewicza 59 m. 1 6047

Pasy

zapędowe wszelkiego rodzaju troki, spinacze, najtaniej w firmie Z. Balcerowicz, skład skór, Toruń, Zeglarska 21. 6041

Dla Kupca

branży metalowej zapewniona egzystenja. Całkowita średnia Fabryka Wyrobów Metalowych i Blaszanych natychmiast lekko do urządzenia. Zamówienia i klientela dobra. Interesanci szybko zdecydujących się raczą złożyć ofertę do Stefan Kalinowski, Toruń. ul. Kopernika 5, telefon 1045
6119

Jadalnię

sypialnię na jedną osobę. szafę, drobne rzeczy sprzedam. Bryk, Toruń, Podgórna 38, w godzinach popołudniowych. 6164

Potrzebna

wykwalifikowana kucharka starsza wiekiem. Zgłoszenia przyjmuje oficer żywnościowy 63 p. p. Toruń do dnia 10 bm. 6168

Do akt Nr. Km. 1060/35. 6185

OBWIESZCZENIE O DOBROWOLNYM PRZETARGU RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rew. III-go Stefan Pyttel, zamieszkały w Gdyni, ul. Piotra Wysockiego nr. 13 ogłasza, że w dniu 10 lipca 1935 r. o godz. 11 w Gdyni — Port, magazyny „Pantarei" odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: 7 beczek masy izolacyjnej, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 6 lipca 1935 r.

Komornik: (—) St. Pyttel.

Do akt Nr. Km. 913/35. 6184

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rew. III-go Stefan Pyttel, zamieszkały w Gdyni, ul. Piotra Wysockiego nr. 13 na zasadzie art. 601 k. p. c. ogłasza, że w dniu 10 lipca 1935 r. o godz. 10-tej w Gdyni na podwórzu f-my Bracia Welz przy ul. Batorego odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: 1) 4 płaszczy gabardynowych, 2) 5 palt damskich, 3) 4 kuponów flaneli, oszacowanych na łączną sumę zł. 251, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 6 lipca 1935 r.

Komornik: (—) St. Pyttel.

III. E 360/33. 6161

W postępowaniu upadłościowem nad majątkiem upadłego dłużnika kupca Fryderyka Goersa z Chełmna wyznacza się na skutek doleconej przez dłużnika przymusowej ugody, termin ugodowy na dzień 24 lipca 1935 r. o godz. 11 przedpoł., który się odbędzie w Sądzie Grodzkim w Chełmnie, pokój nr. 21. Wniosek z doleceniem ugody i oświadczeniem wydziału wierzycieli mogą interesowani przeglądać w Sekretarjacie Sądu upadł. pokój nr. 24.

Chełmno, dnia 20 maja 1935 r.

Sąd Grodzki.

Zlecenie Nr. 365/IX.

3. N. 11/32. 6160

W postępowaniu upadłościowem nad majątkiem upadłego dłużnika firmy F. Goers w Chełmnie, jawna spółka handlowa — wspólnicy kupcy Fryderyk Goers i Paweł Schmelzer w Chełmnie, wyznacza się na skutek doleconej przez dłużnika przymusowej ugody, termin ugodowy na dzień 24 lipca 1935 r. o godz. 10 przedpoł., który się odbędzie w Sądzie Grodzkim w Chełmnie, pokój nr. 21. Wniosek z doleceniem ugody i oświadczeniem wydziału wierzycieli mogą interesowani przeglądać w sekretarjacie Sądu Upadł. pokój nr. 24.

Chełmno, dnia 20 maja 1935 r.

Sąd Grodzki.

Zlecenie Nr. 364/IX.

KONKURS.

Miasto liczące 5.000 m. poszukuje od zaraz dzielnego i wszechstronnie wyszkolonego sekretarza miejskiego. Uwzględnia się tylko długoletniego fachowca. Wnioski z dokumentami należy przesłać do Administracji „Dnia Pomorskiego" Toruń, pod nr. 6162 6162

Zlecenie Nr. 2977/IV.

PRZETARG PUBLICZNY.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu zwraca uwagę na ogłoszony w Monitorze Polskim w numerze 151 z dnia 5 lipca br. przetarg publiczny na budowę fundamentu pod wagę wagonową na st. Gdynia. Termin wnoszenia ofert upływa z dniem 23 lipca godz. 9-ta.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu.

Zlecenie Nr. 357/IX. 6163

II. F. 86/33. 6165

W sprawie upadłości nad majątkiem firmy Przemysł Drzewny Hermann Schütt w Czersku, podaje się do wiadomości, że ogólne zebranie wierzycieli wyznaczone w ogłoszeniu z 27 czerwca 1935 nie odbędzie się dnia 19 lipca 1935, **lecz w środę, dnia 14 sierpnia 1935** o godz. 10 (pok. 12) z tym porządkiem obrad, jak w ogłoszeniu z dnia 27 czerwca 1935 r.

Czersk, dnia 4 lipca 1935 r.

Sąd Grodzki.

Łódź

żaglową ewentualnie motor 5—8 metr. (Seeboot) kupię zaraz. Oferty „Dzień Pom." Toruń, pod 6175.

Mieszkanie

5 i 6 pokojowe, wygody, słoneczne, solidnym wynajmę. Toruń, Bydgoska 62, m. 4. 6167

Okazyjnie

łóżka żelazne, bufet, kuchnia, salon, dywany. zaraz sprzedam. Toruń, Bydgoska 62, m. 4. 6167

Majster

warsztatowy znający swój fach, energiczny, potrzebny od zaraz. Oferty piśmienne do

F-my F. Kujawski

Fabryka maszyn i odlewnia żelaza i metalu
Toruń, Grudziądzka 29/31. Telef. 15-64. 6080

Materjał

na płaszcz wojskowy okazyjnie do sprzedania, Toruń ul. Mickiewicza 50, m. 10.

Również Pan

winien się przekonać, że najmodniejszy i najtańszy **krawat** kupi najkorzystniej w fabryce Toruń, Św. Jakóba 16. Co tydzień nowość. 1071

GDYNIA

Szlachetne tynki

własnej wytwórni do nabycia w każdej ilości. Polecamy również tynki myte, sztuczny granit we wszystkich kolorach znany ze swej dobroci naszej fabrykacji Do nabycia również marmurki do lastrica — biały, zielony, czarny. czerwony. żółty, serpentyna carara, stopnie lastricowe. Adres „ELEWACJA" Gdynia, Abrahama 35 telefon 22-73.
Biuro sprzedaży betonu Adamas. Poszukujemy reprezentantów. 3926

Poszukuje się

pani lub panienki, nauczycielki niemieckiego, francuskiego i polskiego do 7-let. dziewczynki. Zgłoszenia: „Gazeta Morska", Gdynia, pod nr. 3811. 6059

Mieszkanie

6-cio pokojowe z wygodami do wynajęcia na I-szym piętrze na Świętojańskiej od zaraz. Zgłosz. do „Gazety Morskiej". Gdynia 6186

Poszukuje się

lokaja i kucharkę (małżeństwo) kucharki ze znajomością języka niemieckiego lub francuskiego. Zgłoszenia: „Gazeta Morska", Gdynia, pod nr. 3810, 6061

Gdynia!

Nowa wzorowa dzielnica podmiejska w Rumji-Zagórzu Wspaniały plan miasta przewiduje szerokie ulice ogródkowe, ulice handlowe, rynki, hale targowe, szkoły i nowy dworzec w centrum. Tereny równe, suche. **Wielkie lasy Szwajcarji Kaszubskiej** w sąsiedztwie. Parcele budowlane sprzedaje **Towarzystwo Terenowe. Gdynia, Starowiejska 58.** Biuro informacyjne w Rumji, dom apteki przy dworcu. (6105

2 psy

wyżły niemieckie z pierwszorzędną tresurą od zaraz do sprzedania. Zgłosz. Jan Szynal, Gdynia, 10 Lutego 3.
6183

GRUDZIĄDZ

Buchalter (ka)

perfekt w bilansie, pisanie na maszynie, znajomość języka polskiego i niem. w słowie i piśmie, dłuższa praktyka wymagana, od 1. sierpnia 35 r. 6180

Dom Ekspedycyjno-Handlowy Wł. Paweł Witkowski

Grudziądz. 6180

Unieważniam

dowód osobisty na nazwisko Marja Rajtarowa, wystawiony przez Magistrat m. Grudziądza. 6179

BYDGOSZCZ

Tapety
Linoleum
Ceraty
Chodniki
Dywany
Dywaniki

w wielkim wyborze korzystnie poleca

Zb. Waligórski

Bydgoszcz, ul. Gdańska 12.
Telefon 1223
5298

Meble

artystyczne **najkorzystniej** kupisz w fabryce mebli **E. Bronikowski i Syn, Bydgoszcz, Nakielska 135, telefon 3158.**
2508

Parcele

na Szreterach 90 gr. sprzedaje Bydgoszcz, Gajowa 35
6182

TCZEW

Kawaler

przystojny, lat 26, posiadający dobrze prosperujący sklep spożywczy w Tczewie przy ulicy Dworcowej oraz 10.000 zł gotówki. ożeni się z panną posażną do lat 30. Oferty z fotografją do „Dnia Tczewskiego", Tczew pod nr. 6187

Potrzebna

od zaraz lub 15 bm. dobra, sumienna **pokojowa**, która umie cośkolwiek gotować. Zgłosz. nadsyłać: Majętność Małe Wyręby, poczta Smętowo 6189

Dom

2 morgi ogrodu, **mórg roli i plac budowlany, wymiar jednego morga, tanio do sprzedania. Tczew, Wigury 50, Noch Jan.** 6190

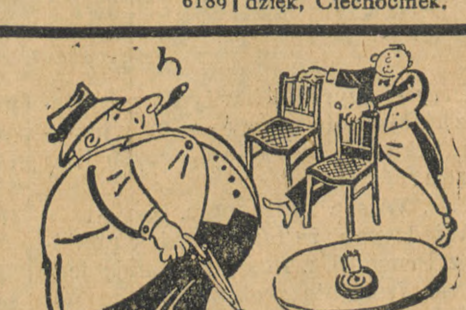
Poszukuje

się **podróżującego** na Toruń i okolicę do **sprzedaży** Ia serów. Zgłosz. należy nadsyłać: Mleczarnia Małe Wyręby poczta Smętowo, pow. Tczew. 6188

CIECHOCINEK

Unieważnia

się zgubiony weksel na 40 złotych, płatny 20. VI. 35. Wystawca Stefan Przeździęk, Ciechocinek. 6170

Uprzejmy kelner

— Proszę, niech pan redaktor raczy usiąść!

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej	0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
w tekście na dalszych stronach	0.50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.

W Gdańsku za wiersz milim. na stronie 7-łamowej	15 fen.
„ „ „ „ „ 4-łamowej	50 fen.
„ „ drobne za słowo 5 fen. — tytułowe	10 fen.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

W ekspedycji miejscowych agencyj	2.50 zł
Z odnoszeniem do domu	2.80 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu	2.89 zł
Pod opaską	4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę 2.32 gd; przez gońca	2.00 gd
„ „ z odbieraniem w administracji wprost	1.75 gd
Zagranicą	4.00 gd

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Mężnicki, Toruń, ul. Mickiewicza 34.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12. — Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia, ul. Kujawska. — Redaktor odpow. na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 90 — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Lubomski Wacław, Tczew, ul. Kościuszki 1. Redaktor odpowiedzialny na Ciechocinek — Tadeusz Gierut, Ciechocinek, Park Główny, Czytelnia.

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.